

Boli židia jediné obete koncentrákov?

Velvyslanec RF: „Vždy s nami môžete rátať!“

Nacisti o interrupcii a antikoncepcii

BOJOVNÍK

DVOJTÝŽDENNÍK ANTIFAŠISTOV

Ročník LXII 20. 4. 2017 Cena 0,70 € (0,44 € pre predplatiteľov)

8

Naša anketa

Pravicové strany v Európe, vrátane krajne pravicových, obsadzujú čoraz viac politického priestoru. Prečo sa im to darí?

Štefan Dubovický, tajomník ObIV SZPB, B. Bystrica: – Príčinou je úpadok sociálno-demokratických strán. Ústup pred nacionalizmom a liberalizmom. Pokiaľ bol svet bipolárny, aj v západných štátoch bolo viac sociálnych výdobytkov pre pracujúcich, aby sa v sociálnych otázkach vyrovnali štátom RVHP. Teraz už pravica nemusí s nikým súťažiť.

Ján Bruncko, člen SZPB, B. Bystrica: – Jednoduchá odpoveď – nenažranosť bohatých, úpadok strednej vrstvy, neriešenie problémov sociálne odkázaných.

Jozef Petráš, predseda ObIV SZPB, Trnava: – Problém vidím v tom, že súčasné vládnuce garnitúry si obhajujú iba svoje záujmy a privilégia. Efektívne na to využívajú vlastníctvo médií, ktoré klamú, klamú a klamú. Politici a oligarchovia sa vozia v autách a lietadlách, z ktorých nevidia, alebo nechcú vidieť, čo sa dolu deje. Bežným ľuďom hádžu iba ohlodanú kosť. Za pravicový a extrémistický sa považuje už aj sedliacky rozum, ba aj hrdosť k národu a národné cítenie. Ľuďom stačí hlas, ktorý sa ich zastane, aj keď nič nevyrieši.

Jaroslav Bulko, predseda ObIV SZPB, Žiar nad Hronom: – Pokiaľ v poslednom období majú viac sympatií pravicové strany, je to spôsobené aj tým, že aj pravica má vo svojich programoch a v riadení vlády nové sociálne prvky v prospech obyvateľstva. Mnohokrát veľké rozdiely medzi pravicou a ľavicou nie sú. S čím musíme byť nespokojní, že v Európe získavajú sympatie voličov krajne pravicové extrémistické strany. Prečo sa im to darí? Odpoveď je jednoduchá. Či pravicové, či ľavicové strany, ktoré pôsobia už dlhé roky v politike, nedokážu pre svojich obyvateľov zabezpečiť to, čo si ľudia prajú. Krajná pravica sľubuje jednoduché riešenia, ktoré sa nedajú splniť.

Jozef Cerovský, predseda ObIV SZPB Lučenec: – Prečo? Pravdepodobne preto, lebo ponúkajú jednoduché riešenia problémov.

Ostatné strany, najmä vládnuce, sa zaujímajú o seba a vlastné problémy. Veľmi málo ich zaujíma každodenný ťažký život obyčajných ľudí, ktorí majú problém vyžiť od výplaty k výplate, od dôchodku k dôchodku, poprípade ako sa zbaviť exekúcie. Bo-

(Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Brit našiel v tanku zlaté tehličky

Zberateľ z V. Británie Nick Mead našiel v palivovej nádrži sovietskeho tanku T-54 päť zlatých tehličiek po tom, ako sa s mechanikom Toddom Chamberlainom rozhodli tank rozobrať, či sa niekde v ňom nenachádza ostrá munícia.

Nick Mead tank kúpil za 30 tisíc libier, pričom s tehličkami dosiahol predbežnú hodnotu dva milióny libier, píše The Sun. Zberateľ predpokladá, že zlato si do tanku schovali irackí vojaci, ktorí sa zaoberali drancovaním Kuvajtu počas vojny v roku 1990 – 1991. Potom bol tank zajatý a následne sa dostal do V. Británie.

„Neviedli sme čo robiť. Nedá sa len tak prísť do zmenárne s piatimi zlatými tehličkami a preto sme radšej zatelefonovali na políciu,“ povedal Chamberlain. Policajti si tehličky prevzali a nálezcom vydali za poklad príjmový doklad.

A. Mikundová

Na konci kladúcich vence je vidieť podpredsedu KSS Jalala Sulejmana a člena KSS Jozefa Ševca.

72. výročie oslobodenia Bratislavy – takmer nám odobrali príhovor

Smerovanie (ne)úcty bratislavskej samosprávy za oslobodenie svojho mesta je jednoznačné. Bojovník je dnes prvý, kto to pomenuje slovami, hoci tí, ktorí rozumejú reči symbolov, to vidia už dávno.

Prvý symbol sa udial už dávnejšie – odobratie príhovoru ruskému veľvyslanectvu, ako predstaviteľovi našich osloboditeľov. Vzápätí prišiel druhý symbol – protokolárne zaradenie Ruska, Ukrajiny, Bieloruska... na položenie venca k pamätníku Sovietskej armády až v druhej a tretej desiatke delegácií. Tretí symbol – tento rok už naši vojnoví veteráni nemali šancu položiť veniec vďaka svojim bojovým druhom ako prví, bratislavská „demokracia“ im vyčlenila „úctivé“ miesto takmer na samom konci špalieru v rámci delegácie oblastného výboru SZPB, ktorý bol, mimochodom, spoluorganizátorom týchto osláv. Za

SZPB sa ocitla už len delegácia KSS, symbol Vianočnej dohody z roku 1943. Kto vie, bratislavský magistrát tým zrejme chcel povedať, že on zmierenie typu „Vianočná dohoda 1943“ už nepripustí.

Na toto všetko nadviazal bojovým predpolím tohtoročný štvrtý symbol. Pred oficiálnym ceremoniálom sme sa totiž dozvedeli, že predstaviteľ bratislavského oblastného výboru SZPB zrejme slovo nedostane.

A tak sa spustili zákulisné boje. Vráťane toho, že slovo si vziať nedáme, že náš predstaviteľ tam v istom okamihu jednoducho vkročí a to, čo chcel povedať, si tam aj povie. Druhým variantom bolo,

že ak magistrát (rozumej bratislavský primátor) svojmu spoluorganizátorovi osláv vystúpenie odoberie, tak na budúci rok si SZPB zorganizuje samostatné oslavy výročia oslobodenia Bratislavy.

A možno práve toho sa „historicky objektívni demokrati“ zľakli, primátor vystúpenie podpredsedovi oblastného výboru SZPB Dušanovi Vilímovi „povolil“ a všetko dopadlo zdanlivo pokojne.

Vážení čitatelia, pravda je však iná. Boja sa nás! Boja sa našej protifašistickej pravdy, lebo bratislavský primátor I. Nesrovnal si po prvýkrát nedovolil vysloviť svoje zvyčajné slová, ktorými výročie oslobodenia pravidelne dehonestoval a teda tento rok už nebol protifašistami vypískaný. **Vladimír Mikunda, snímka – vič –**

(Volné pokračovanie na iných stranách)

Blaha: Bombami chcú chrániť ľudské práva

„Najhoršie veľmoci sú paradoxne tie, čo predstierajú demokraciu a univerzálne morálne záväzky (akože chcú bombami všade chrániť ľudské práva a demokraciu). Ony potom vlastne pred každou svojou vojenskou agresiou musia vytvoriť nejakú humanitárnu katastrofu, na ktorú akože morálne reagujú a zachraňujú svet pred čírym zlom,“ začína svoj komentár poslanec NR SR Ľ. Blaha, ktorý naráža na zámienku Američanov na útok proti sýrskej základni.

„Lenže problém je, že len idiot by napríklad používal chemické zbrane a vytváral tým zámienku na útok proti sebe. A tak treba vytvárať dlhodobú ilúziu, že nepohodlní lídri sú vlastne šialenci, magori, idioti, ktorí konajú nezmyselne, surovo a absurdne, lebo im proste totálne šibe. Asad, Kim, Hussain, Putin, Maduro. Oni proste musia byť hlú-

pe krvavé monštrá, aby každý na Západe veril, že konajú aj proti svojim záujmom, len tak z roztopaše, pretože majú obsedantnú chuť vraždiť, proste psychopati,“ spustil Blaha, ktorý zdôraznil, že práve potom príde na rad „spanilá armáda Demokracie,“ ktorá zachráni svet. Doba sa však mení, a týmto „fraškám“ už málokto uverí.

„No jo, svet už nie je, čo býval – už ani slovenské médiá (okrem Denníka N a SME, prirodzene) nezožerú každú americkú sprostosť. A čo potom ľudia, čo používajú mozog? Čo si teraz USA počnú? Akosi už nikto neverí, že zachraňujú svet pred čistým zlom a ľudia tušia, že si len hľadajú zámienky na nový Irak – chudáci, je mi ich ľúto, v takomto neprajnom prostredí sa už snáď ani nedá viesť stará dobrá americká hrdinská vojna za ľudské práva, čo si teraz počnú?“, uzatvoril Ľuboš Blaha. **Hlavné správy.sk, 9. 4. 2017 (krátené)**

Na zamyslenie: Kto ovláda minulosť, ovláda budúcnosť. Kto ovláda prítomnosť, ovláda minulosť.

G. ORWELL

ISSN 03223-2018

9 770323 201002

08

Porovnanie atómových hlavíc USA a RF

Vo výzbroji ruskej armády je dnes rozmiestnených 1765 strategických atómových hlavíc, Američania ich majú 1411, vyplýva z údajov tlačovej služby štátneho departmentu USA.

Rusko k 1. marcu 2017 má podľa tohto 523 operačne rozmiestnených nosičov atómových hlavíc, vrátane medzikontinentálnych balistických rakiet (MBR), ťažkých bombardérov (TB) a balistických rakiet na ponorkách (BRnP). USA

majú na analogických nosičoch 673 atómových hlavíc.

Celkovo (na rozmiestnených i nerozmiestnených nosičoch) má Rusko 816 nosičov a USA 820 nosičov, hovoria americké údaje.

Pripomeňme si, že podľa zmluvy

Start-3 atómové nálože majú byť znížené do 1 550 jednotiek a nosičov do 700.

Podľa vz.ru, 3. 4. 2017

A je to vonku!

Dôkazy a fotografie potvrdili, že chemický útok v Idlibe bol zinscenovaný Bielymi prilbami a americkou CIA. Sýrska opozícia na Twitteri informovala o chemickom útoku jeden deň vopred!

Trump má vážny problém, má okolo seba zrad-

cov, klamárov a silové zložky USA nekontroluje rovnako, ako ich nekontroloval aj Obama. Netrvalo totiž dlho a pravda o chemickom útoku v Idlibe vyplávala na povrch. Na internet unikli fotografie, ktoré zachycujú pracovníkov organizácie Biele prilby (sponzoruje ju CIA), ako aranžujú „obete chemického útoku“ bez ochranných odevov...

Viac video: <https://www.youtube.com/watch?v=175hu0wxwll>

Čína vyjadrila podporu legitímnemu prezidentovi Sýrie

Predstavitel ministerstva zahraničných vecí Číny Hua Chunying počas oficiálneho brífingu v Pekingu potvrdil, že Čína podporuje prezidenta Sýrie Bašara Asada.

Hua Chunying zdôraznil, že Bašar Asad bol zvolený

sýrskym ľudom a Čína si váži a rešpektuje vôľu sýrskeho národa pri výbere vlastnej cesty svojho rozvoja, informovala agentúra RIA Novosti.

Hlavnospravy.sk, 7. 4. 2017 (výňatok)

Klamstvá o chemických zbraniach majú len „uzemniť“ sýrske letectvo

Nepreverené klamstvá o vlastníctve chemických zbraní Damaskom majú len jeden cieľ, zbaviť vládne vojská leteckej podpory a posilniť ozbrojenú opozíciu, vyhlásilo ruské ministerstvo zahraničia.

„Ciele takýchto, dokonca aj „priateľmi Sýrie“ nepreverených klamstiev, sú absolútne očividné –

všemožným spôsobom sa usilujú prinútiť „prísť“ sýrske letectvo, čiže zbaviť vládne vojská leteckej

podpory,“ hovorí sa na stránke ministerstva zahraničia RF.

Práve tomuto cieľu mali poslúžiť aj „bezletové zóny“ v Sýrii. Ruské ministerstvo tiež upozorňuje, že v skutočnosti chemické zbrane v Sýrii neraz používala práve „opozícia“, čo bolo už veľakrát preukázané.

Podľa vz.ru, 7. 4. 2017

MZV SR o nesprávnom prístupe EÚ ku kríze v Sýrii

Európska únia by sa mala zaoberať posudzovaním svojej úlohy pri riešení sýrskeho konfliktu a budúcnosti Sýrie namiesto toho, aby míňala čas na posudzovanie osudu sýrskeho prezidenta Bašara Asada, vyhlásil minister M. Lajčák.

„Myslím, že príliš veľa času sme stratili na roz-

pravy o Asadovi, mali sme viac uvažovať o našej vlastnej úlohe a o budúcnosti Sýrie. Pán Asad je jeden človek, lenže štát je dôležitejší. Asad ma absolútne neznepokojuje,“ povedal Lajčák novinárom pred rokovaním ministrov zahraničia členských krajín v Luxemburgu.

Podľa ria.ru, 3. 4. 2017

Washingtonu sa nepodarilo dosiahnuť svoj cieľ

Prezident Sýrie Bašar Asad počas telefonického rozhovoru s iránskym prezidentom Hassanom Rouhánim vyhlásil, že USA sa prostredníctvom svojich raketových útokov usilovali pozdvihnúť bojový duch teroristov po rade víťazstiev sýrskej armády, no tento cieľ Washington nedosiahol.

Podľa Asada USA sa pokúšali „pozdvihnúť bojový duchu nimi podporovaných teroristických

zoskupení po víťazstvách sýrskej armády a ľudu, ktorí dokázali, že sú naladení zničiť tero-

ristov na každom kúsku sýrskej zeme, uviedla RIA Novosti s odvolávkou sa na agentúru SANA.

Rouhání potvrdil, že „americká agresia je hrubým porušením sýrskej suverenity a všetkých medzinárodných pravidiel a dohôd“.

Podľa vz.ru, 9. 4. 2017

Ruské MZV odpovedalo Poľsku na obvinenia

Obvinenie poľskej generálnej prokuratúry, ktoré z havárie poľského vládneho Tu-154 viní ruských dispečerov z letiska „Severnyj“, okomentovala predstaviteľka MZV RF Maria Zacharova.

Podľa nej v poľskom vyhlásení nie je nič nové. Pomenovala len, že kým doteraz sa poľské úrady snažili preložiť na Rusko aspoň časť viny, teraz sa už snažia pripísať mu aj zlý úmysel. M. Zacharova tiež zopakova-

la podstatu postoja Ruska. Že skutočné príčiny leteckej katastrofy pod Smolenskom sú stanovené a na základe starostlivo uskutočneného vyšetrovania boli zaznamenané aj v správe medzištátneho leteckého výboru.

„Vyšetrovanie preukázalo, že ruskí dispečeri nemajú s prípadom nič spoločné a vo Varšave to veľmi dobre vedia“, potvrdila ruská diplomatka.

Podľa vz.ru, 3. 4. 2017

Rétorike USA je vlastný primitivizmus a grobianstvo

Rétorike súčasnej administrácii USA je vlastný primitivizmus a grobianstvo, a taktiež snaha pretláčať hotové závery. Politika Washingtonu na sýrskom smere zostáva záhadou, vyhlásil námestník MZV RF Sergej Rjabkov.

„Primitivizmus a grobianstvo – to je to, čo je vlastné súčasnej rétorike, doliehajúcej z Washingto-

nu,“ prináša jeho slová RIA Novosti.

Rjabkov vyjadril nádej, že ta-

kýto spôsob sa nestane obsahom americkej politiky. K téme Sýrie poukázal na to, že pokus pretlačiť do BR OSN svoju rezolúciu je snahou USA legitimizovať svoj útok proti leteckej základni Šajrat pri Homse.

Podľa vz.ru, 12. 4. 2017

Čo píšú iní

■ Čo rozčarovalo Varšavu?

Poľské ministerstvo zahraničia je rozčarované rozhodnutím Ruska rozmiestniť v memoriálnom komplexe v Katyni tabuľky s údajmi červenoarmejcov, ktorí zahynuli v poľských zajateckých táboroch v 20-tych rokoch minulého storočia.

Poliaci tvrdia, že tieto údaje sú niekoľkonásobne vyššie, ako tie, ktoré vraj potvrdzujú poľskí a ruskí historici. Navyše, že ich smrť nastala „kvôli zložitým podmienkam v táboroch, spôsobených ťažkou ekonomickou situáciou na území Poľska a dlhotrvajúcim bojom za zachovanie nezávislosti“, tvrdí poľská strana.

Údaje o počtoch červenoarmejcov, ktorí zomreli v poľských táboroch, sa významne rozchádzajú. Poľskí historici hovoria o 80–110 tisíc zajatých červenoarmejcoch, z ktorých malo zomrieť 16 tisíc. Sovietske a ruské zdroje hovoria o 157–165 tisíc sovietskych zajatcoch, z ktorých zomrelo do 80 tisíc červenoarmejcov.

Podľa vz.ru, 8. 4. 2017

■ Boli európski Židia jediné obete nemeckých koncentračných táborov a vraždenia počas II. svetovej vojny?

Pravdou je, že obyvateľov židovskej národnosti nemôžeme považovať za jediné obete nacistami rozpútaného vojnového besnenia. Nielen, že to protirečí historickej pravde, ale je to aj urážka a znevažovanie pamiatky tých miliónov civilných obetí – Poliakov, Ukrajincov, Bielorusov, Rusov, Nemcov, Francúzov, Angličanov, Talianov, Čechov, Slovákov a príslušníkov ďalších európskych národov, ktorí trpeli a zahynuli počas vojnového konfliktu v dôsledku masívneho bombardovania civilného obyvateľstva a civilných objektov, v dôsledku likvidácie nepohodlných osôb v zajateckých a koncentračných táboroch, v dôsledku vojenských operácií a pomsty na nevinných občanoch, žijúcich na dobytom území a pod.

Takže odpoveď na otázku, ktorá je sformulovaná v nadpise tohto príspevku je nasledovná: neboli to len Židia, ktorí trpeli, neboli to len Židia, ktorí boli prenasledovaní, utláčaní a vraždení a neboli to len Židia, ktorí sa stali obeťami rasovej, etnickej, náboženskej a ideologickej nenávisťi, ktorí jediní si zaslúžia súcit a pietnu spomienku.

Hlavnospravy.sk, 5. 4. 2017 (výňatok)

■ V Holandsku stiahli z predaja „hitlerovskú“ omalovánku

Deutsche Welle píše, že stiahnutá bola detská omalovánka, do ktorej nakladateľ umiestnil obrázok A. Hitlera.

Konkrétne išlo o postavu hajlujúceho Hitlera oblečeného do rovnošaty so svastikou. Deutsche Welle si tiež všimla, že omalovánka sa nachádzala v oddelení venovaného futbalu.

Podľa ria.ru, 6. 4. 2017

■ Je naše Slovensko Kocúrkovo!

Najväčšie Kocúrkovo je v politike. Zastupujú nás vo svete a doma sa nám nemôžu pozrieť do očí. Takéto je pokrytectvo človeka a ľudu, ktorí nám robia hanbu.

Aj pri hlasovaní vo VZ OSN, keď dokážu hlavu vopchať do piesku a vonku zostane len „zadok“, do ktorého môžu biť hromy a blesky. Ako naši zástupcovia môžu byť takí ľahostajní? Keď sa doslova bojuje proti glorifikácii nacizmu a fašizmu, zdržia sa hlasovania! Aký je to prístup ku skutočnosti, že malé Slovensko má svetové prvenstvo v záchrancoch počas holokaustu. Národ vedel čo má robiť a ľudskosť a cit si vedel vážiť.

Kto nás takto reprezentuje, myslia si, že sme naozaj v Kocúrkove?

MY Novohradské noviny č. 5, zo 7. 2. 2017 (výňatok)

■ „Sú to americké vojny, nech nás druhá strana nezaťahuje do amerických vojen!“

„Teraz má byť základňa na Slovensku. Na ňu musí byť od nás počuť, že túto základňu nechceme. A nechceme žiadne základne!“ Tentoraz to J. Čarnogurský zdôvodnil aj s poukazaním na naše historické skúsenosti. „Predsa práve my a Poliaci máme za sebou skúsenosť, keď „večer pred Mnichovskou dohodou...“, v septembri 1938, práve britskí a francúzski vyslanci v Prahe navštívili prezidenta Beneša a priamo mu pohrozili, že musí prijať nemecké návrhy. Že musí prijať Mnichovský diktát. A pritom vtedajšie Československo sa bezpečnostne opieralo o Veľkú Britániu a Francúzsko, presnejšie, do nich vkladalo najviac nádeje...

Čo sa o necelý rok stalo s Poľskom? Poľsko sa taktiež opieralo najmä o Veľkú Britániu a Francúzsko. A keď Nemecko 1. septembra (1939) zaútočilo na Poľsko, čo urobili tieto krajiny? Formálne

(Pokračovanie na str. 5)

Dnes to ešte platí, ale čo zajtra?

Prvýkrát som tohto roku na Slavíne trochu zapochyboval o slovách veľvyslanca RF, že Slovensko a Rusko vyznávajú rovnakú pravdu o 2. sv. vojne. Zapochyboval som, či sa Alexej L. Fedotov nemýli.

Slovensko obyčajných Slovákov túto pravdu vyznáva stále, avšak funkcionárske Slovensko už asi nie. To sa čoraz hlbšie skláňa pred mýtmi, poklonkuje sa poloprávdám a už aj falzifikáciám. Skutočnú pravdu o 2. sv. vojne, osobitne o bojoch na východnom fronte, dnes zachováva len Rusko (ako nástupca ZSSR), Izrael a zdanlivo paradoxne aj Nemecko! Lebo ono predsa najlepšie vie, ktorá armáda ho porazila, ktorá naň vojensky vôbec mala a cez ktoré armády jeho vojská prechádzali v boji ako nôž cez maslo.

Každý, kto na Slovensku toto

zamlčiava, resp. prekrúca, riskuje, že tí s dobrou pamäťou a otvorenou hlavou ho budú považovať za človeka mdlého rozumu, resp. za nedovzdelaného hlupáčka a absolventa rýchlokvasných kurzov.

Jeden a ten istý názor na vojnu a priebeh nášho oslobodzovania si desaťročia drží SZPB. Zväz hovorí to isté, čo už tvrdili naši otcovia a dedovia, víťazi 2. sv. vojny. Na Slavíne to pri príležitosti výročia oslobodenia Bratislavy zopakoval aj predseda Pavol Sečkář: „Sovietska Červená armáda zastavila nacistov neďaleko Moskvy. Následne v rozpätí troch

rokov za pomoci spojencov, ale aj Slovákov a Čechov, bojujúcich v 1. čs. armádnom zbore v ZSSR, porazila vojská agresora...“.

„Naši dedovia a otcovia sa vzdali svojich životov pre česť a slobodu svojej krajiny. Boli jednotní v obrane svojej vlasti

a slobody. Udržujme priateľstvo potvrdené krvou v boji proti nemeckému nacizmu a fašizmu...“
– vmi –

„Vždy s nami môžete rátať!“

Od momentu, ako bola veľvyslancomi RF Alexejovi L. Fedotovovi udelená medaila Za obetavú prácu pre SZPB, uplynuli takmer dva roky. V utorok 11. marca sa nám ju konečne podarilo aj odovzdať, pretože Alexej Leonidovič prijal pozvanie a navštívil muzeálnu expozíciu SZPB Za slobodu.

Predseda P. Sečkář informoval host'a o aktivitách zväzu pri udržiavaní pamiatky hrdinov protifašistického odboja, o súčasných aktivitách v boji s neofašizmom, neofúďactvom... a vôbec extrémizmom. Vráťane spoluorganizátorstva konferencie k týmto otázkam, ktorá bude koncom júna v Múzeu SNP v B. Bystrici.

Veľvyslanec RF sa hneď v prvých slovách poďakoval za spoluprácu a skonštatoval, že každý rok sa v nej objavujú nové formy. „Rozumiem, že vnímanie úloh máme spoločné. Zachovať historickú pravdu a to najhlavnejšie, odovzdať ju mládeži. Vidíme, že táto úloha sa nestala ani jednoduchšou a ani ľahšou. Veteránov máme menej a aj celková situácia... sú takí, ktorí dejiny zabúdajú, iní ich prepisujú a iní s nimi robia to, za čo by sa mali trestať. Propagujú a glorifikujú nacistov.“

Pri otázkach aktuálnej spolupráce sa Alexej Leonidovič vyslovil, že by bolo dobré ak by sme sa pracovne zišli a obsahovo detailne posúdili plány na najbližšie dva-tri roky. Vráťane zhodnotenia efektivity nástrojov, ktoré doposiaľ používame. „Vytýčte si plány, ktoré by sme mohli spolu realizovať!“, vyzval hostiteľov A. L. Fedotov a otvorene dôvodil: „My potrebujeme vašu pomoc prakticky vo všetkom. Vy nám povedzte, v čom potrebujete našu pomoc. Vždy môžete s nami rátať! Ako so svojim prívržencom a spojencom.“

Vladimír Mikunda

Bojovník je pre čitateľov príťažlivý

„Bojovník a ročenky odbojárov sú pre SZPB nevyhnutné,“ zazneli povzbudivé slová predsedu SZPB Pavla Sečkářa na adresu tvorcov týchto médií.

Positívne sa k nim vyjadrili aj všetci prítomní členovia redakčnej rady, vrátane tajomníka ÚR SZPB Viliama Longauera, ktorý dôsledne zhodnotil Bojovník, ostatnú ročenku aj webovú stránku SZPB.

Ocenil obsahovú úroveň aj štruktúru dvojtýždenníka Bojovník. „Pre čitateľov je príťažlivý,... je viac ako dobrý,“ konštatoval a podporil návrh na zavedenie stálej rubriky historických dokumentov, čo odporúčal historik VHÚ Jozef Bystrický. Pripomenul však aj pretrvávajúce sťažnosti niektorých prispievateľov na krátenie ich podkladov. Úmyselne hovorím o podkladoch, pretože časopis je vyskladaný z množstva príspevkov, v ktorých sa mnohé poznatky opakujú a redakcia čitateľom predkladá, pokiaľ je to možné, už informácie redakčne opracované tak, aby tvorili mozaiku zo života a činnosti Zväzu.

Positívne vnímam, že všetci prítomní členovia nielen vyjadrili svoj názor na našu produkciu, ale šéfredaktorovi, pre ktorého je redakčná rada poradným orgánom, dali aj mnohé tvorivé podnety pre našu ďalšiu činnosť.

V. Dobrovič, tajomník redakčnej rady

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

hatí sú stále bohatší, chudobní sú stále chudobnejší. Niektorí politici sú potom prekvapení, že obyčajní ľudia sa prikláňajú k „jednoduchým riešeniam“, pritom príčinou toho sú oni sami!

Jozef Pupala, predseda ZO SZPB, Čierny Potok: – Pretože im to umožňujeme! Volíme strany „sociálnej demokracie“, ktoré údajne obhajujú záujmy pracujúcich. Lenže obhajujú ich tak vehementne, že za podiel na moci sú schopní spojiť sa aj s „diablom“. Neplnia svoje predvolebné sľuby a tým dávajú pravici do rúk protiarogumenty.

No a my ich napriek nesplneným sľubom volíme, ako údajné „menšie zlo“! Samotné sociálne demokracie nie, žeby sa postavili na čelo ľavice, ony radšej diskreditujú v médiách (ktoré vlastní nadnárodná finančná oligarchia) ostatné ľavicové strany. Tým vytvárajú krajnej pravici priestor na sľubovanie lacného, okamžitého, radikálneho... riešenia aktuálnych sociálnych problémov.

Zľavy pre vojnových veteránov

Vojnoví veteráni budú mať v zariadeniach rezortu obrany až 25 percentné zľavy. Dohodlo sa na tom ministerstvo obrany so spoločnosťou Horezza.

Zľavy sa budú týkať všetkých ubytovacích zariadení akciovej spoločnosti Horezza, ktorej zakladateľom je rezort obrany.

„Nárok na poskytnutie zľavy v našich zariadeniach v Piešťanoch, Tatranských Zruboch, na Zemplínskej Širave a na Smrekovici vo Veľkej Fatre budú mať aj manžel, či manželka alebo druh či družka, ktorí žijú s vojnovým veteránom v spoločnej domácnosti a majú rovnaký trvalý pobyt. Vztahuje sa to tiež na ich deti a vnúčatá, ktoré by s nimi boli ubytované,“ ozrejmila predsedníčka predstavenstva a generálna riaditeľka Horezza, a.s., Daniela Kurtulíková.

V uplynulých mesiacoch rezort obrany uzavrel tiež dohody so všetkými vyššími územnými celkami na poskytovanie zľavnených a voľných vstupov do múzeí a kultúrnych inštitúcií v ich pôsobnosti.

Podľa hlavnaspravy.sk, 2. 4. 2017

Ukázkový príklad vlasteneckej výchovy študentov

Vzácní hostia, spojka a ošetrovatelka partizánskej brigády Čapajev Anna Bergerová, slovenský partizán, neskôr príslušník Červenej armády Ján Chudík a povstalecký vojak slávnej Trnavskej posádky Štefan Minarovič prišli 5. apríla 2017 medzi študentov Súkromného gymnázia Mercury v bratislavskej Petržalke, aby si spoločne pripomenuli 72. výročie oslobodenia Petržalky.

Podujatiu, pripravenému ZO SZPB č. 19 a gymnáziom Mercury (SGM), punc dôležitosti dodala účasť zástupcu veľvyslancu RF v SR Andreja Šabanova, viceprimátorky Bratislavy Ivety Plšekovej, zástupcu starostu Petržalky Michala Radosu, tajomníka ÚR SZPB Viliama Longauera, hostiteľov zriaďovateľov SGM Heleny Barnovej a Miroslava Barnu a členov 19. a 37. ZO SZPB. Tú viedol predseda Anton Kozubík.

Riaditeľ SGM Denis Barna vzdal hold prítomným veteránom a vyjadril presvedčenie, že aj keď je to prvá lastovička v rozvíjajúcej sa spolupráci, verí, že SZPB sa bude podieľať na vzdelávacích aktivitách školy aj v budúcnosti.

Následne odovzdal slovo moderátorskej dvojici predsedovi 19. ZO SZPB V. Mikundovi a kvintánke Terezke Spáčilovej, ktorí si najskôr zaspomínali čo sa okrem oslobodenia Petržalky udialo 5. 4. 1945 (vyhlásenie Košického vládneho programu, oslobodenie Ružomberka, stretnutie spojeneckých vojsk na Labe...).

O udalostiach viazucich sa k Petržalke, osobitne o histórii budovy SGM, pohovoril dejepisár Martin Rosenberger. Viceprimátorka Bratislavy I. Plšeková upozornila na nebezpečenstvo názorov bagatelizujúcich pod-

statu fašizmu, ktorých nositeľom je predovšetkým Kotlebova Ľudová strana Naše Slovensko... Poukázala tiež na dôkaz vyčistiť fašistov, ktorým je petržalský masový hrob z 2. sv. vojny. „Dejiny sa len vtedy nebudú opakovať, keď sa z nich poučíme,“ zdôraznila.

Nasledovalo krátke predstavenie prítomných vojnových veteránov Anny Bergerovej, Jána Chudíka, Štefana Minaroviča a v neprítomnosti aj člena 19. ZO SZPB Bratislava Petržalka bývalého povstaleckého vojaka a potom väzňa nemeckého koncentračného tábora plk. v. v. Jána Škorca.

Kultúrny program podujatia zabezpečili žiaci 3. ročníka s pesničkou Trúbka naša a umelecký prednes básne Jakub Kánovics.

Na záver sa o slovo prihlásil vojnový veterán Ján Chudík, ktorý sa organizátorom poďakoval za pekné podujatie a vysvetlil študentom, že čoskoro to bude práve ich generácia, ktorá bude niesť pravdu o podstate 2. sv. vojny i o zmysle nášho národného vzopätia.

Oslavy 72. výročia oslobodenia Petržalky boli vskutku ukázkovým príkladom jednej z foriem vlasteneckej výchovy študentov.

V. Dobrovič, snímky autor

Zorganizované s pomocou príspevku starostu a MČ Petržalka.

Pohľad do sály. Vpredu sedia M. Barna a H. Barnová.

Vojnoví veteráni s viceprimátorkou Bratislavy a predstaviteľkou Petržalského okrásľovacieho spolku Ivetou Plšekovou (vpravo).

Záver osláv si členovia SZPB urobili pri jednom zo šiestich miľníkov oslobodenia, trojkom pylône, zalomenom do tvaru šípky, označujúcom smer, ktorým Červená armáda vstupovala alebo vychádzala z Bratislavy.

Bez Červenej armády by sme boli „menejcenní“!

Oslobodenie spod fašizmu je jednou z najvýznamnejších udalostí mesta Pezinok, povedal v slávnostnom prihovore primátor Oliver Solga a zdôraznil, že tento dátum znamenal začiatok novej epochy, za ktorý „sme vďační vojakom a dôstojníkom Červenej armády“.

„Možno, že dar slobody, ktorý sme dostali 1. 4. 1945 sa nám dnes zdá akoby samozrejmosťou a často ani neuvažujeme nad tým, čo víťazstvo Červenej armády, oslobodenie Pezinka, oslobodenie Slovenska naozaj znamená pre nás...“. Bola to

hlavne nová nádej, zvýraznil primátor a opätovne dodal, že „naš dnešok, naša súčasnosť, ale aj budúcnosť majú rovnaký východiskový bod a tým je práve oslobodenie mesta, Slovenska, Európy“.

„Ak sa tu dnes stretávame, je

to aj preto, že si uvedomujeme nielen význam tejto udalosti, ale najmä vďačnosť. Za slobodu, za obrovskú obeť, ktorú priniesli vojaci Červenej armády mestám a krajinám Európy.

Pri spomienke na oslobodenie si však uvedomujeme aj akúsi dejinnú povinnosť voči našim rodičom, starým rodičom, ale aj záväzok voči našim deťom a vnukom.

Preto nehodnoťme oslobodenie cez prizmu dnešných politických udalostí, ale ani nedávnych či dávnejších historických udalostí, ktoré naša generácia už zažila. Napríklad v 68-om roku. Skôr sa skúsme vrátiť do obdobia rokov 1938 až 1945.

Slovenský štát bol nedomokratický a vazalský štát, prísluhujúci Nemecku...“, ktorý síce priniesol hospodársky rast, ale bol aj reštrikčný tým, ako zakazoval všetko, čo len zaváňalo iným názorom..., ale najmä, že tento štát poslal na smrť 70-tisíc svojich spoluobčanov.

„Iste mi dáte za pravdu, že akákoľvek materiálna výhoda nemôže byť nikdy vykúpená väznením, vraždami, represiami, stratou slobody alebo dokonca stratou ľudských životov,“ zdôraznil pezinokský primátor a významne poukázal na to, že „ak by nebolo Červenej armády a domáceho odboja, a druhá svetová vojna by sa skončila víťazstvom Nemecka, tak o žiadnom Slovensku a ani o našej súčas-

nosti by sme nemohli hovoriť. V lepšom prípade by slovanské národy, vrátane nás, skončili ako lacná pracovná sila, nesúca označenie – menejcenní!“.

Zhromaždenia občanov pri pomníku padlých sovietskych vojakov, v ktorom podľa slov moderátora podujatia predsedu ZO SZPB Pezinok Dušana Viliama, čestné miesto patrilo členom SZPB a podkarpatskému baníckemu spolku, zástupcom Klubu generálov SR a Zväzu vojakov SR, pri pamätníku historicky prvýkrát držali čestnú stráž príslušníci Polície SR.

72. výročie oslobodenia Pezinka dvomi ruskými pesničkami obohatil rok fungujúci pezinokský spevácky zbor Animatus, o vystúpenie ktorého už prejavilo záujem ruské kultúrne centrum v Bratislave. (viac na str. 11)

Súčasťou programu bolo i udelenie Medaily za obetavú prácu pre rozvoj SZPB, rodákovi z Telgártu, plk. Ondrejovi Kuňákovi.

V. Mikunda

Čo by mohlo zaznieť na verejných zhromaždeniach v Deň víťazstva nad fašizmom? (2)

• Pri úvahách o 2. sv. vojne, ktorá bola namierená predovšetkým proti „slovanským národom“, berme ohľad aj na myšlienky nášho veľkého rodáka Pavla Jozefa Šafárika, hovoriaceho o potrebe vytvorenia spoločenstva slovanských národov (rok 1842) nie v záujme vytvorenia hegemonie, ale v záujme vytvorenia rovnováhy medzi národmi a národnosťami sveta.

• Niektorí naši čelní predstavitelia sa stavajú do pozície nenávidiacich, závistlivých ohováračov a dokonca nepriateľov Ruska. Presvedčili sami seba, že Rusku nedlžíme nič, ani najmenšiu vďačnosť. Práve naopak, že sme zachránili samých seba od vládyctvosti Ruska uzavretím dohôd s Európou. Dospeli k presvedčeniu, že ak by k tomu nedošlo, zostali by sme na periférii spoločenstva národov. Preto radšej navádzajú podliezať európskym krajinám reprezentovaným „Európskou úniou“, ohovárať Rusko, splietať proti nemu klebety a intrigovať.

• SZPB si uvedomuje súčas-

nú situáciu v spoločnosti. Nevie však pochopiť prečo na oslavách „Dňa hrdinov Dukly“ (i výročí oslobodenia prvej slovenskej obce Kalinova) čelný predstaviteľ „OS SR“ nenašiel, ale nie len on, odvahu povedať, že v bojoch pri oslobodzovaní našej vlasti najväčšiu úlohu na seba prevzali vojská Červenej armády ZSSR a nie neidentifikovateľné „vojská z východu“. Tak, ako to zaznelo vo viacerých prípadoch.

• Nevie tiež pochopiť, že napriek existencii „Zákona o protifašistickom odboji, postavení a pôsobnosti SZPB (Zák. č. 487/2013 Z.z.) sa nie štát, ale jeho administratíva, či už štátna, alebo verejná k návrhom a námetom jeho členov správa macošsky, niekedy priam ignorantsky. Nevie tak isto pochopiť svojvôľu zástupcov samosprávnych orgánov a ich ignoranciu pri spravovaní a ich údržbe pamätníkov a pomníkov, vo veľa prípadoch národných kultúrnych pamiatok.

• Napriek tomu, že v SZPB „dbáme na pravdivé vysvetľovanie histórie boja za národné

oslobodenie, proti fašizmu a nacizmu, že verejne vystupujeme proti extrémnym silám propagujúcim nacionalizmus, šovinizmus, rasizmus, antisemitizmus, neofašizmus, neonacizmus, neofudáctvo a xenofóbiu, sa len málokedy dostávame medzi žiakov vyšších ročníkov základných alebo stredných škôl, nehovoriac už o súkromných a cirkevných školách, verejných debátach a besedách. Nevie tiež pochopiť ignoranciu masovo komunikačných prostriedkov k vyjadreniam a zásadným stanoviskám orgánov Zväzu.

• O čom je výrok Williama Shakespeara, že „Jediným ziskom človeka je česť“. Vezmite mu česť a zoberiete mu život“.

Nestraťme teda česť sami pred sebou a našou budúcnosťou vo vzťahu k Rusku, aby sme o 30, 50 alebo 100 rokov, nemuseli volať, tak ako Ján Kollár v „Slávy dcére“, „Neb raději k velikému přichyl tomu tam se dubisku, jenž vzdoruje zhoubným až dosavade časům“.

Výňatky z prejavu podpredsedu ObIV SZPB Bratislava Dušana Viliama pri 72. výročí oslobodenia Bratislavy

Sliač bol oslobodený už v marci

Sliač oslobodili 19. 3. 1945 vojská sovietskej a rumunskej armády. Konkrétne Červená armáda oslobodila vtedajšiu obec Hájniky a rumunská armáda priniesla slobodu obci Rybáre a Kúpelom Sliač.

Tieto udalosti, vrátane vyhodneného mostu cez Hron, sme si za účasti žiakov zo ZŠ A. Sládkoviča a detičiek z materskej škôlky pripomenuli 17. marca 2017 pietnym aktom pri pamät-

níku obetiam 2. svetovej vojny, ku ktorému sme za zvukov trúbkového sóla príslušníka ozbrojených síl položili kytice kvetov. Vojaci Leteckej základne Sliač držali pri pamätníku čestnú

stráž, ktorú dopĺňalo družstvo vlajkonosičov.

Primátor Sliača Daniel Dunčko tu doslova povedal, že občania, ktorí sa narodili po vojne, majú povinnosť nezabúdať na hrôzy vojny a vzdávať úctu vojakom, ktorí za našu slobodu položili svoje životy.

Milan Zemko, tajomník ZO SZPB Sliač (Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Nedá mi však nespomenúť jeden moment. Keďže nám na chvíľu zlyhala ozvučovací technika, hymnu Slovenskej republiky, napriek miernemu šomraniu žiakov, napokon zborovo zaspievali všetci prítomní.

Dušan Sabol

Vernosť pravde otcov a dedov

Pietnej slávnosti kladenia vencov k pamätníku padlým občanom v Istebnom na Orave sa zúčastnila delegácia ObIV SZPB z Ružomberka, vedená predsedom Róbertom Fajtom.

Ten takmer pred stovkou účastníkov poukázal na čoraz väčší nárast extrémizmu, rasizmu a xenofóbie. Osobitne apeloval na pedagógov, aby spolu s ostatnými dospelými pravdivo informovali o historických medzníkoch nezmyselnej 2. svetovej vojny, pretože niektoré médiá zámerné skresľujú pravdu. Osobitne internet.

Starostka Lýdia Fačková v stručnosti rozpovedala príbehy ľudí, ktorí padli v Istebnom počas protifašistického odboja a poukázala na nebezpečnosť fašizmu. Podpredseda ZO SZPB Pavol Stuchlý, tak ako vždy, predniesol svoju vlastnú

báseň, v ktorej sa poklonil pamiatke mŕtvych spoluobčanov.

Veniec niesla starostka obce Lýdia Fačková a poslanec Jozef Tatarka.

Oslobodenie obce Špania Dolina

Dňa 4. apríla 2017 sme na námestí v Španej Doline spoločne so ZO SZPB Jána Rýsa Trieda SNP B. Bystrica položili kvety k pomníku padlým občanom v 2. sv. vojne. Oslobodenia vojakmi Červenej a rumunskej armády sa nedočkalo 15 našich rodákov.

Po položení kvetov nás srdečne privítala starostka obce Martina Wilhelmerová, sláv-

nostný príhovor predniesol predseda ZO SZPB Štefan Paško. Potom sme sa presunuli

na miestny cintorín, kde sme si pripomenuli bývalého predsedu HOSK partizánov v SNP a v zahraničí Jána Rýsa.

Na obecnom úrade sme pokračovali v besede k oslobodeniu obce so svojimi spoluobčanmi.

– šp –

Čo píšu iní

(Dokončenie zo str. 2)

síce Nemecku vypovedali vojnu, ale dejiny túto vojnu zaznamenali ako smiešnu... Pretože to bolo len listovné vypovedanie vojny, žiadne skutočné operácie, žiadna skutočná pomoc Poľsku.“

* * *

Keď rečníci tieto slová vyslovili, zhromaždení si okamžite mohli spomenúť na Vianočnú dohodu z roku 1943, hlavne na to, čo naši predkovia museli ideovo prekonať, aby dosiahli spoločný postup v boji s fašizmom. Boj s dnešnými kolonizátormi si vyžaduje to isté! Neskôr na to moderátor použil slová: „Odpovedzme si na to základné – Je postavenie americkej, poľskej (Vajnory sú pod poľským velením – pozn. red.) alebo akejkol'vek cudzej základne na našom území v záujme nášho štátu?“

Nie!!! Nie je. Je to služba záujmom cudzieho štátu, čomu sa v normálnej civilizovanej a právo si ctiacej spoločnosti hovorí úplne nahlas – je to vlastizrada!“

* * *

Posledný, ku komu sa S. Pirošík vyjadril, bol moderátor RTVS Martin Strižinec. „...hovoril mi, pán Pirošík, vy ste proti NATO, ale ved' my sme Západ, my sme to NATO, my sme Západ!“

Nie, my nie sme Západ a môžeme byť hrdí na to, že nie sme Západ! Pretože byť Západ, to nie je len nachádzať sa západne, byť Západ znamená aj rabovať, kolonizovať a okrádať zbytok planéty! A chvalobohu, Slovensko nikdy nikoho neokupovalo, Slovensko nikdy nikoho nezdieľalo, nemalo kolónie a to je to, čo nám slúži ku cti.“

srsopol.sk, 1. 4. 2017 (výňatky)

Dĺžka života Židov v Sobibore bola tri hodiny

Pamiatku tisícov zavraždených Židov, ktorí boli zo Slovenska odvlečení do koncentračných táborov, si uctili účastníci pietnej spomienky v Múzeu holokaustu v Seredi. Prvé transporty sa začali v marci 1942 a väčšina z nich v rokoch 1942–1945 bola vypravovaná práve z koncentračného tábora v Seredi.

Vlaky s dobytčiami vagónmi odvážali ľudí nielen do nemeckého nacistického koncentračného a vyhladzovacieho tábora Auschwitz, neskôr Auschwitz-Birkenau na území okupovaného Poľska, ale aj do lublinského okresu a odtiaľ do vyhladzovacieho tábora v Sobibore. Práve 28. marca pred 75 rokmi sa konal výber do seredského transportu, presne na mieste, kde stojí dnešné múzeum. Tu vybrali 1 015 mužov starších ako 16 rokov, aby ich odviezli najskôr do lublinského okresu a následne do Sobiboru.

V tomto vyhladzovacom tábore zahynulo podľa slov riaditeľa seredského múzea Martina Korčoka 25 000 Židov zo Slovenska. „Ani jeden deportovaný človek, odvlečený z nášho územia, neprežil Sobibor. Hneď ako sa transport zastavil, všetci odchádzali do plynu. Najprv boli vyzlečení donaha, ostrihaní, boli im vytrhané zlaté zuby a po zavraždení boli spálení. Celý proces trval tri hodiny, len tri hodiny bola dĺžka života v Sobibore,“ pripomenul Korčok.

Transporty Židov zo Slovenska pokračovali až do októbra 1942. Jeden z posledných odchádzal opäť zo Serede, kde bola jediná nemocnica na území slovenského štátu určená pre židovských občanov. „Všetci jej pacienti boli naložení do vagónov a odtransportovaní. Väčšina šla priamo do plynu,“ povedal Korčok.

Po potlačení SNP nasledovala druhá vlna transportov. V Seredi bolo postupne zhromaždených takmer 12 000 Židov, ktorí boli odvlečení do koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau. „Úplne posledný transport odišiel zo Slovenska 31. marca 1945 a zo Serede smeroval do Terezína,“ uviedol Korčok.

Hlavnospravy.sk, 29. 3. 2017 (výňatok)

Maršal Rokossovskij už nie je čestný občan Štetína

Poľské mesto Štetín zbavilo čestného občianstva siedmich ľudí. Okrem maršala ZSSR, maršalka Poľska a dvojnásobného Hrdinu ZSSR Konstantina Rokossovského miestni poslanci rovnako naložili s Boleslavom Berutom, Nikitom Chruščevom, Vladislavom Gomulkom, Pavlom Batovom, Vladimírom Džandžgavom a Euardom Osubkom-Moravským.

Výnos o tom pripravil klub poslancov za stranu „Právo a spravodlivosť“. Dokument podporili aj členovia opozičnej „Občianskej platformy“. Zdôvodnením zrušenia čestných občianstiev mal byť pri ich priznávaní „tlak okolností a politická atmosféra“.

V októbri 1949 sa maršal Rokossovskij stal so súhlasom vlády ZSSR ministrom národnej obrany a zástupcom predsedu vlády PĽR. V rokoch 1950–1956 bol členom Predsedníctva Poľskej zjednotenej robotníckej strany a poslanom sejmu.

Podľa ria.ru, 28. 3. 2017 (výňatok)

Vták, ktorý sa ešte nenaučil lietať, nevie, čo je to sloboda!

V. Butulescu

Omladené oslavy na juhu Slovenska

Posledný marcový týždeň sa niesol v znamení osláv v mestách a obciach na juhu Slovenska a bol pre Predsedníctvo oblastného výboru SZPB v Nových Zámkoch výzvou – dôstojne ich pripraviť.

Do jednotlivých obcí a miest boli delegovaní členovia predsedníctva, ktorí boli zárukou ich zdarného priebehu.

Tohoročné oslavy boli iné ako v minulosti – omladli. Veď okrem členov ZO SZPB, primátorov a starostov miest a obcí, hostí z veľvyslanectva RF, partnerov z Maďarska,

Českej republiky, členov politických strán SMER-SD a MOST-HÍD, sa ich zúčastnili aj žiaci stredných škôl zo Štúrova, Nových Zámkov a základných škôl z Komjatíc, Radvane nad Dunajom a Komárna.

Jozef Marunčík

Štúrovo, 24. 3. 2017.

Radvan nad Dunajom, 28. 3. 2017.

Komjatice, 28. 3. 2017.

Nové Zámky, 30. 3. 2017.

Čo sme robili v marci?

V marci sme pre žiakov ZŠ, s ktorou naša zvolenská ZO SZPB spolupracuje, zabezpečili historika Mareka Syrného z Múzea SNP v B. Bystrici, aby im v príprave na súťaž doplnil vedomosti o našich dejinách. Pripravovali sme totiž okresné kolo, ktorého sa zúčastnilo 7 základných a jedná stredná škola.

V tomto mesiaci sme tiež v rámci členskej schôdže usporiadali besedu s profesorkou ruského jazyka Nelli Veselou zo Žiaru nad Hronom, ktorá nám vyrozprávala svoj životný príbeh dieťaťa, ako spolu s bratom a matkou prešli tromi koncentračnými táborami. Svoje zážitky spísala v knihe Generálove deti.

Konštatovali sme pri tom, že málo rozprávame aj o osude našich ľudí, ktorí boli zabití, upálení aj za živa... Rovnako málo hovoríme o 105 vypálených slovenských obciach. Výzerá to tak, že nechceme počuť o výčinoch POHG. Alebo ich chceme ospravedlniť?

Po týchto našich podujatiach sa nám vidí, že naši budúci učitelia nie sú vedení k vlastenectvu, čiže nemajú čo prenášať na žiakov.

Viera Noclarová, zvolen

Súťažili sme...

ZO SZPB Dolné Vestenice naplno rozbieha činnosť, ktorú si určila na výročnej schôdži. Spolu s pani učiteľkou M. Illovou zrealizovala vedomostnú súťaž „Čo vieš o vojnových dejinách našej obce?“, do ktorej sa zapojilo 29 žiakov šiestakov.

I keď sú týmito deťom vojnové dejiny vzdialené, vedomostné otázky zvládli výborne. To, čo im bolo menej jasné, sme sa snažili vysvetliť spoločne počas besedy. Samozrejme, že za výborný výkon v spájaní udalostí boli žiaci aj odmenení vecnými cenami.

T. Matejíčkova

Výročie oslobodenia v Partizánskom

Vo štvrtok 30. marca si aj Partizánske pripomenulo prvý deň slobody, späť s dátumom 2. apríl 1945. Spod nacistickej okupácie sa mesto vymanilo ako Baťovany.

Oslavy oslobodenia mesta sa začali sprievodnými podujatiami. Úvodným bol 23. ročník Behu oslobodenia na Námestí SNP, do ktorého sa okrem všetkých domácich základných škôl a osemročného gymnázia premiérovho zapojili aj školáci z českých Otrokovic, jedného zo signatárskych miest Česko-Slovenskej Baťovej spoločnosti.

Po zrátaní všetkých bodov sa celkovým víťazom behov v ôsmich kategóriách a dr-

23. ročník Behu oslobodenia – slávnostné otvorenie pretekov.

Autor: MsÚ

žitelom víťazného pohára pretekov stala ZŠ Rudolfa Jašíka.

Súčasťou sprievodného programu bola aj vernisáž výstavy fotografií Príbehy spomien-

ok v Dome kultúry v Partizánskom, ktorej predchádzala beseda so študentami stredných škôl v Mestskom 3D kine.

Popoludní oslavy pokračovali spomien-

O čom rokovalo svidnícke oblastné plénum?

Dňa 30. marca 2017 sa konalo plenárne zasadnutie ObIV SZPB vo Svidníku, ktorého sa zúčastnili aj priami účastníci 2. svetovej vojny z okresu. Na plenárne zasadnutie prijali pozvanie aj primátori miest Svidníka Ján Holodňák a Giraltovíc Ján Rubis.

Pred začiatkom rokovania prítomní položili kytku kvetov k soche armádného generála Ludvíka Svobodu, čím si uctili jeho pamiatku a poďakovali sa za to, čo pre náš región počas svojho života spravil.

Správu o činnosti predniesol predseda oblastného výboru J. Rodák. Zhodnotil v nej prácu základných organizácií a celého oblastného výboru SZPB Svidníka za rok 2016.

Členovia pléna schválili uznesenie, v ktorom sa, okrem iného, pripojili k výzvam oblastných výborov z Prešova a Nitrý (texty týchto výziev sú na www.szpb.sk).

Na záver sa predseda poďakoval za dobrú spoluprácu členom pléna, zaželal všetkým účastníkom pevné zdravie, veľa spokojnosti, pevnej vôle a sociálnych istôt do ďalšieho života.

J. Žižák

Nezabúdame a nezabudneme

V Dolných Vesteniciach sme si 2. 4. 2017 pripomenuli 72. výročie oslobodenia našej obce (4. apríl 1945) a uctili obeť 2. sv. vojny.

Po úvodnej hymne a prihovore starostky, s kultúrnym programom pri pamätníku vystúpili žiaci ZŠ a spevák-

ka skupina Prameň. Za účasti hostí z Trenčianskeho samosprávneho kraja J. Bašku, J. Stopku a poslancov obce, predsedov spoločenských organizácií, na znak vďaky, že nezabúdame a nezabudneme, sme položili k pamätníku vence.

T. Matejíčkova

Žarnovica si oslobodenie pripomína akadémiou

Dňa 29. 3. sa v Žarnovici konala slávnostná akadémia pri príležitosti 72. výročia víťazstva nad fašizmom. Okrem vedenia mesta sa jej zúčastnil aj predstaviteľ ruského veľvyslanectva Michail Mačechin.

Program otvorili žiaci a učiteľka ZUŠ, oblastný predseda SZPB J. Bulko odovzdal čestné uznanie riaditeľke ZŠ Gabriele Debnárovej za záslužnú činnosť s mládežou, primátor mesta vystúpil s prejavom o zbytočnosti vojen a nutnosti udržiavania mieru, Mária Števková informovala o nových skutočnostiach padlého ruského vojaka Vasilu J. Somčinského.

Po ukončení akadémie sme sa všetci zúčastnili kladenia vencov a zapalovania kahancov na námestí SNP a v Revišskom Podzámčí.

-MS-

Na snímke zľava: viceprimátorka Žarnovice Alena Kazimirová, primátor Žarnovice Kamil Danko, Michail Mačechin, Milan Šteško, Mária Števková, Jozef Piecka a Jaroslav Bulko.

Mladá generácia sa zaujíma o SNP

ZO SZPB B. Bystrica Stred v spolupráci so ZŠ Bakossova B. Bystrica organizovala pre takmer stovku žiakov 6., 7. a 8. ročníkov besedu o SNP.

Riaditeľka školy Margita Karaková privítala medzi žiakmi predsedu ZO SZPB Jána Žižku a zároveň aj priameho účastníka povstania Vladimíra Strmeňa.

Ten nielen pohovoril o živote v časoch Povstania, o činnosti svojej jednotky..., ale pridal k tomu aj partizánske pesničky a hru na harmoniku.

Podujatie to bolo vydaté, čo potvrdila aj družná beseda s veteránom po oficiálnom ukončení programu.

Peter Baroš

(Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Vladimír Strmeň.

Tieto tváre naozaj prezrádajú záujem.

ZŠ v Istebnom ide príkladom

Pri príležitosti osláv 72. výročia oslobodenia obce zorganizoval učiteľský zbor náučno-praktickú besedu, aby sa žiaci v stručnosti oboznámili o histórii 2. sv. vojny a SNP.

Prednášajúci zo súboru „Múzeum na kolesách“ z Prešova v programe, ktorého hlavnou témou bol život vojaka v 2. sv. vojne – ako vyzeral, čo mal obliečené, ako sa stravoval, ako spal, aké zbrane používal, ďalej špeciálne jednotky, ženy v armáde, zdravotníčky, partizáni a mnohé iné.

Prednášajúci počas besedy vyvolávali žiakov, obliekali ich do jednotlivých uniform – čo vyvolávalo salvy smiechu – a na nich samotných ukazovali, ako vojaci a vojačky – prevažne legendárnej Červenej armády – žili a bojovali za našu slobodu. Samotní žiaci sa výborne zabávali a bolo zjavné, že takáto forma besedy ich zaujala a veľa naučila.

Bolo by nanajvýš potrebné, aby sa aj na ÚR SZPB okamžite začala seriálne zaoberať podobnými podujatiami, lebo extrémizmus ide čoraz viac do popredia. Iba takýmto spôsobom môžeme oslovovať našu mládež.

Dušan Sabol

Ešte k MDŽ

Členovia a sympatizanti Zväzu vojakov SR, Klub Nové Mesto nad Váhom sa zišli pri príležitosti MDŽ 23. 3. 2017. Pozdraviť ženy prišli aj deti z MŠ na Hurbanovej ulici.

Na stretnutí bola členkám SZPB odovzdaná pamätná medaila kpt. Miloša Uhra Justine Sedílekovej a Lucii Hrušovskej. Zdenka Lukášová si prevzala Pamätný list od prezídia ZV SR a Blahoprajný list od Rady klubu ZV SR Nové Mesto nad Váhom, pri príležitosti životného jubilea.

Viliam Solovič

Zľava: Zdenka Lukášová, Lucia Hrušovská a Justina Sedíleková.

Všetkým vlastencom išlo o holý život

Už tretí rok zúrila vojna, ktorá sa pre našu krajinu začala prakticky už potupnou mníchovskou zradou, ktorá vyústila v celosvetový vojnový konflikt 1. septembra 1939. Vtedy Nemcko a jeho Wehrmacht napadli Poľsko. Vzápätí nasledoval rad ďalších nemeckých vojnových operácií. Národy sa nevzdávali a postupne zdvíhali „hlavy“.

Uplynuli takmer tri roky, kedy surovo a masovo na Kyjovsku zatýkalo gestapo bez škrupúl vlčieho rúcha. Obeťami boli normálni ľudia, ktorí chceli žiť slobodne, pracovať pre svoju krajinu, a preto pomáhali, ako mohli. Ukrývali parašutistov a skončili na popraviske v Kounicovom internáte v Brne. Desiatky ľudí gestapo popravilo a nikto z tých, čo prežili, netušili, že to môže byť aj horšie. Plač, slzy, zaťaté päsťe, škripanie zubov... a natrvalo sa v pamäti národa zakorenil vzdor proti moci, ktorá sa správala arogantne, zločinecky, mocensky.

A potom poprava jedného z najvyšších nacistických pohľadárov... a pomstychtivá heydrichiáda rozpútaná nacistickým katom proti ľuďom v Protektoráte Čechy a Morava. Tisíce popravených gilotínou, povrazom či guľkou popravej čaty. Nasledujú výsluchy, mučenie zverskými prostriedkami, vynucovanie udaní ďalších vlastencov, týranie a prenasledovanie v tejto dobe predovšetkým Čechov a Moravanov, vrátane beštiálnych poprav neprestalo až do konca vojny.

Dňa 17. septembra vydal ríšsky veliteľ bezpečnostnej polície a bezpečnostnej služby v Berlíne rozkaz, aby boli zatknutí určití ľudia, ktorých príbuzní už bojovali proti ríši! V priebehu dvoch dní akcia „E“ (Emigranten), ktorú riadilo gestapo po celom území protektorátu, naplnila priestory provizórneho lágru, ktorý bol zriadený v Svatobořiciach pri Kyjove. Dve tisíce rodinných príslušníkov skončili za nepriehľadným plotom s ostatným drôtom a strážnymi vežami s guľometmi. Vyše päťsto z nich malo synov v radoch RAF v Anglicku, a ďalší na iných bojiskách vo svete.

Akcia „E“ bola zrealizovaná rýchlo, prípravy sa podarilo utajiť. Okrem iného aj preto boli ubytovacie a stravovacie podmienky v lágri na taký vysoký počet rukojemníkov nepripravené. Žalostný stav sa čoskoro premietol do vzniku týfusu, úplavice a ďalších chorôb, ktoré internovaných väzňov nevyberane napadali. Choroby, výsluchy, týranie a odvozy heftlinkov (väzňov) na výsluchy na gestapo v Brne boli na dennom poriadku.

Umierali ľudia, ktorí neváhali bojovať. Strach svojím grobian-ským správaním denne umocňoval ríšsky zapredanec a ľudský netvor, veliteľ lágra! Zima, mu-

čiareň prezývaná márnica, nočné nástupy pred svetlami reflektorov a ďalšie metódy používané na fyzický a psychický teror si vôbec nezadali s metódami, ktoré sa používali aj v iných koncentračných táboroch.

Ako sa po celý čas ich väznia neskôr ukázalo, najhorší bol strach z príchodu gestapa, ktoré pokiaľ niekoho odviezlo, zvyčajne už pre neho nebolo návratu! Archívne dokumenty ich obsahujú celý rad, medzi lágrami nechýba Osvieňčim ani Terezín v Čechách.

Marie Fraňová spomína: „Nebolo tu nič radostné, najhoršie bolo prežiť prvé tri mesiace, nemohli sme nikomu písať, nemohli sme z domova nič dostať. Strava bola biedna a dá sa charakterizovať polievkou z repy, vlastne to bola vodová brečka, spali sme na pričníach a na povel sa obracali, predstavte si to 40 žien naraz! Nemali sme chuť ani žiť. Týranie gestapom, nástupy v noci...“

Libuše Ingrová: „Pobyt v tábore bol krutý, nielen pre neistotu, čo bude ďalej, ale najmä pre nedostatok jedla.“ Rovnako hovorila i Vlasta Babáková, Jan Peroutka a ďalší, niektorí potvrdili, že sa v lágri ani nekúrilo. „Židia mali ešte väčší hlad ako my, ak sa to tak dá vôbec povedať, mnohí z nich si zvolili radšej smrť,“ vypovedala Věra Abrahámková.

Vianoce 1942

A odrazu tu boli vianočné sviatky 1942, len tu a tam prenikali do radov uväznených pochmúrne nálady zo správ z východného frontového bojiska. Nastal Štedrý deň, čas nešťastného rozjimanja, túžby po svojich blízkych, slzy trýznivého smútku, ktoré dokáže roniť iba matka, keď nevie kde má syna, muža, príbuzných, s myšlienkami, ktoré vzbudzujú iba samé otázky, žiaľ a neistotu. A naraz z tmavej noci Štedrého dňa zazneli od brány lágru vianočné piesne, nám všetkým najmilšie. Znili z tmavej noci spoza plotu...

Internované väzenkyne Jiřina Červková, Františka Kuncová a Antonie Kuncová na tento večer nerady spomínali. „Priebeh Štedrého večera 1942 bol veľmi smutný. Ako sviatočná večera bola melťová čierna káva a plátek citróna. Hladní sme sedeli na pričníach alebo laviciach pri prázdnom stole a spomienky nás všetkých smerovali za dvojité plot k našim drahým. Aké bolo

naše prekvapenie, keď sme za plotom počuli vianočné koledy, ktoré nám prišli zahrať svatoborickí občania. Vybehli sme pred baraky a s dojatím počúvali. Ako poďakovanie sa z lágru ozvali prvé tóny našej piesne, národnej hymny. Postupne silnela a po chvíli sa rozozvučala táborem ako mohutný chorál. Spievali aj Svatobořičania vonku a v tú chvíľu puto spolupatričnosti a priateľstva prekonalo vysoké ohrady s ostatným drôtom a spojila nás pevná viera, že sa spolu raz stretieme ako slobodní ľudia v oslobodenej vlasti. Tunajší ľudia nám pomáhali, ako mohli, veľakrát za veľmi nebezpečných podmienok.“

Podobne spomína i Anežka Rozumova na najkrajší Štedrý večer 1942, kedy Svatobořičania prišli s hudbou na cestu, zahrali nám a zaspievali a potom my všetci zborovo s nimi. Slzy dojatia sťahovali hrdlá uväznených. Najmä ženy z horného tábora cítili umocnenú úzkosť a strach o svojich blízkych na vojnových frontoch, ale aj o príbuzných doma.

Václav Sed'a k tomu dodal, že práve cez tieto Vianoce boli tajne do tábora dopravené aj balíčky s darčekom pre internovaných, keď prišli občania zaspievať koledy. Podobne hovorila vo svojich pamätiach aj mama letca RAF Josefa Františka, jedného z najlepších letcov v boji o Anglicko, alebo spisovateľka Olga Klapáková, manželka neskoršieho generála. Ale tiež matka Otakara Jaroša, neskoršieho hrdinu v bitke pri Sokolove. Nad všetkými udalosťami tohto sviatočného večera „bdeli“ naši četníci zo strážnej služby. Tí totiž dali do obce echo, že gestapo odišlo do Brna. Bola to i doba, keď následne v roku 1943 boli niektorí svatoborickí občania vypočúvaní či vyšetrovaní a následne uväznení gestapom, práve za podozrenie z pomoci internovaným politickým väzňom v tábore.

Už mesiac po týchto udalostiach, na konci januára 1943, v bitke na východnom fronte nastal obrat vo vývoji vojnových frontových bojov... ale do konca vojny ešte zahynuli milióny ľudí, Slovanov, Židov a iných národov...

Internáčné stredisko Svatobořice

Asi štyri roky po týchto najkrušnejších Vianociach boli v lágri iní obyvatelia. Tentokrát tí, ktorí smerovali z našej republiky do svojej pôvodnej vlasti. Áno, občania s nemeckou národnosťou. Totiž od 1. januára

1946 bolo v táborových objektoch zriadené Internáčné stredisko Svatobořice, keď predtým tu bol zaisťovací tábor a následne internační tábor do konca roku 1945. V druhej polovici roku 1946 tu zostali už len veľmi starí či chorí Nemci, ktorých odmietli do svojho okupačného pásma prevziať Američania. **Vlastný odsun Nemcov však nevymyslelo Československo či dokonca Edvard Beneš, ale Angličan Neville Chamberlain, ktorý navrhol, aby po vojne boli odsunuté do Nemecka všetky nemecké menšiny z Československa a Poľska, aby bol etnický problém vyriešený raz navždy.**

Výsledkom bol potom záväzný protokol Postupimskej konferencie, schválený 2. augusta 1945, ktorý Československo muselo dodržať. Vlastný odsun prebiehal pod prísny dohľad Medzispojeneckej komisie víťazných mocností. Od októbra 1946 sa celé zariadenie premenovalo na Starobinec pre Nemcov a potom od januára 1947 tu bolo Nemocničné stredisko. Strážny oddiel ZNB bol rozpustený ku dňu 16. októbra 1946. Ostrahu ďalej zabezpečovali len civilisti. Vo vnútri strediska platil domáci poriadok. Ku koncu roka 1947 tu žilo 813 nemeckých chovancov a ďalších 25, ktorí patrili k platenému personálu.

Vianoce 1947

A zasa bol vianočný čas. Tentokrát v roku 1947. Vianoce v objekte lágra, v ktorom boli týraní nielen krutým hladom českí vlastenci. Vianoce to boli ale iné. Bez revu gestapa, bez apelov a vyhrážok zastrelením či nocou v mrazivej márnici. Aj jedálny lístok bol iný! Vo fonde Moravského zemského archívu sa dá vyhľadať práve spomenutý dokument, ktorý obsahuje každodenné jedálne menu od polroka 1947 až do konca roka. Nariadňovali to totiž Smernice pre hospodársku službu v tábore. V dňoch 22. 12. do 24. 12. 1947 sú na jedálňičku uvedené – raňajky: biela i čierna káva a syr; obed: hovädzí vývar, rybí vývar, karbonátky, zemiaky, fazuľa na husto, guláš; štedrovečerná večera: vyprášané ryby, zemiakový šalát, vianočka, ovocný kompot. Pre úplnosť treba dodať, že lístok bol vypracovaný aj pre tých, ktorí mali diétu.

Taký bol stav v lágri na Vianoce 1947. V roku, kedy našu vlasť postihlo abnormálne sucho, keď bola neúroda všetkého, čo sa rodí na poliach úrodného Slovácka. V roku, kedy bolo málo potravín pre všetkých obyvateľov vlasti.

Jan Kux

Rusko má právo na nemecké zlato

Hospodárske sankcie Západu proti Rusku oživilo otázku o finančných dlhoch Európy. Doposiaľ nevykompenzovanou podlžnosťou sú zatiaľ nie v plnej miere vyplatené reparácie Nemecka Sovietskemu zväzu. Pokiaľ cárské zlato, uchovávané v západných bankách, Jelcin a Gorbačov podarovali Francúzsku a Anglicku, tak téma nemeckých reparácií ešte nie je uzavretá.

Treba poznamenať, že reparácie Nemecka za 2. sv. vojnu sú, na rozdiel od tých za 1. sv. vojnu, „zahmlené“. A to preto, lebo tieto platby neboli zdokumentované. Jediným dokumentom, kde sa hovorí o ich presnom objeme, je protokol Jaltskej konferencie (február 1945). Stalin vtedy navrhol spoločnú výšku reparácií vo výške 20 miliárd USD. Potom však táto otázka nikde nefigurovala.

Lenže Sovietsky zväz sa postaral o správnosť čísel, predstaviac na Norimberskom procese správu Mimoriadnej komisie o škodách.

Priama materiálna škoda, spôsobená Nemeckom Sovietskemu zväzu v rokoch 2. sv. vojny, je (podľa výskumu profesora Valentina Katasonova) vyjadrená sumou 128 miliárd dolárov v cenách roku 1941 alebo 128 tisíc ton zlata pri vtedajšom obsahu menového zlata (1 dolár sa rovná 1/35 trójskej unce).

Celková škoda, vrátane nepriamych strát a vojenských výdavkov na vojnu, sa vtedy hodnotila sumou 357 miliárd dolárov. Lenže Stalinove počty 10 miliárd dolárov (10 tisíc ton zlata) predpokladali len kompenzáciu 2,8 % objemu reálnych škôd.

Časť spôsobenej škody bola pokrytá naturálnymi dodávkami z Nemecka. Lenže demontované fabriky v cene 15,8 miliardy dolárov vykompenzovali len menej ako 14 % z 32 000 fabriek, ktoré fašisti v ZSSR zničili (čo je len 0,6 % škôd).

Podľa ministerstva financií SRN, vý-

platy Sovietskemu zväzu vykompenzovali len 4,4 % všetkých škôd alebo 12,3 % priamych vojnových škôd, čo podľa kurzu z roku 1938 predstavuje 4,3 miliardy dolárov.

Štedré Stalinovo gesto historici vysvetľujú tým, že sa snažil odvrátiť zopakovanie versailleského scenára v Európe, v dôsledku ktorého Nemecko rozpútalo 2. svetovú vojnu už 20 rokov po skončení prvej.

Pripomeňme si, že víťazi na základe výsledkov 1. sv. vojny zaviazali Nemecko vyplatiť štátom Dohody (bez Ruska) 100 tisíc ton zlata. Dokonca i po dvojnásobnom znížení tejto sumy Nemecko nemohlo vyplatiť reparácie a bolo zahnané do úverovej pasce, z ktorej krajinu vyviedol až Hitler, ktorý prišiel k moci na vlnu kritiky národného ponižovania.

Bez ohľadu na to, že Hitler odmietol platiť reparácie na základe Versailleskej zmluvy, po 2. sv. vojne Anglicko a Francúzsko zaviazali Nemecko vrátiť sa k splneniu podmienok Versailleskej zmluvy, ak sa Nemecko opäť zjednotí.

Po zjednotení v roku 1990 si musel Berlín vziať úver 239,4 milióna mariek na 20 rokov, aby splatil dlhy spojencom v NATO v termíne, čiže ku koncu roku 2010.

(Nemecko to splnilo a Bojovník i ročenka odbojárov svojich čitateľov o tom informovali – pozn. -vmi-)

Rusko žiadne reparácie za 1. sv. vojnu od Nemecka nedostalo, pretože ich vymenili s boľševikmi za znárodnenie

nemeckých aktív v Rusku (Rapallská zmluva 1922).

Analogická situácia vznikla po 2. sv. vojne, keď celý rad štátov, ktoré poškodil nemecký fašistický režim, získal od Nemecka kompenzácie. Napríklad Izrael dostal v roku 2008, na základe dohody z roku 1952, reparácie za obeť holokaustu vo výške 60 miliárd euro.

Tento precedent povzbudil v roku 2008 dokonca aj Taliansko na podanie na Haagský tribunál. V roku 2014 si aj Grécko podalo na 162 miliónov euro (5–6 tisíc ton zlata) za škody a nevrátené tranže.

Právnym základom na rehabilitáciu nemeckých reparácií sa v 2000-och rokoch stalo porušenie Helsinského paktu z roku 1975 Západom, ktorý ustanovil územné hranice na základe výsledkov 2. sv. vojny. Po rozpade ZSSR Západ neraz porušoval podmienky „Helsínk“. Také, ako princíp nezasahovania a neporušiteľnosti hraníc, čím spochybnil status quo o nemeckých reparáciách.

Platilo, že nastoľovať otázku o spravodlivých reparáciách je nevyhovujúcou, pretože to diskredituje dohody povojnového usporiadania sveta. Lenže príklad, keď Nemecko doviedlo do defoltu Grécko, poukazuje na prehodnotenie úľav pre agresora.

Podľa politexpert.net, 24. 2. 2017

Poznámka Bojovníka:

Na Slovensku platí príslovie: *Keď je koze dobre, ide sa na ľad kľať.*

Vojnové Slovensko sa kvôli povojnovej ČSR reparáciám voči ZSSR vyhlo. Lenže dnes opäť pokúšame osud a ide-me sa hrdinsky kľať do Pobaltska.

Asi sme na tom dobre a už naozaj nemáme do čoho iného investovať.

Neuveriteľná zhoda s dnešnou ideológiou

Nacisti o interrupcii a antikoncepcii

Uvádžam zopár citátov od prominentných nacistických ideológov. Sú až príliš podobné dnešnej ideológii, ktorá sa usiluje o zníženie svetovej populácie a prežitie len tých „kvalitnejších“ jedincov. Čítam v knihe Úroda nenávisti, že podobne si nacisti dali za cieľ spacifikovanie cirkví, tradícií a morálky. Naozaj som netušila, že Hitler pracoval na vytvorení Reichskirche.

OSN dnes pracuje na vytvorení jedného svetového náboženstva s vlastnými etickými princípmi ako je „právo“ ženy na potrat, „právo“ na voľbu pohlavia/sexuality bez ohľadu na biologické danosti, „právo“ detí na sex bez obmedzenia veku a pod.

Hitler povedal: „... môžu používať antikoncepciu a podstupovať potraty – čím viac, tým lepšie. Čo sa týka veľkých rodín domáceho obyvateľstva, bude nám len vyhovovať, ak tamjšie dievčatá a ženy budú mať tak veľa potratov, ako je to možné.“

Aktívny predaj antikoncepcie by mal byť podnietený vo východných teritóriách, keďže v žiadnom prípade nemôžeme mať záujem na zvýšení negermánskej populácie.“ *Harvest of Hate (Úroda nenávisti)*, 1954, s. 273-4.

Dňa 25. 11. 1939, ríšska komisia na posilnenie germanizácie (RKFDV), organizácia SS, vydala v Poľsku nasledujúci dekrét: „Všetky opatrenia, ktoré majú tendenciu limitovať pôrodnosť, musia byť tolerované a podporované. Potrat v Poľsku musí byť vyhlásený za oslobodený od trestu. Nech sú potraty a antikoncepcie prostriedky poskytované verejne bez policajného obme-

dzenia. Homosexualita (ktorá bola ilegálna podľa poľského zákona) musí byť vyhlásená za legálnu. Inštitúcie a osoby profesionálne poskytujúce potraty nesmú byť obmedzované zásahmi polície.“ *Secret Nazi Plans for Eastern Europe* (Tajné nacistické plány pre Východnú Európu), 1961, p.171

Ten istý pro-potratový príkaz bol vydaný pre všetky územia, ktoré nacisti okupovali okrem populácií považovaných za „árijské“ (Nórsko, Dánsko, Holandsko a Flámske Belgicko).

Dňa 27. 4. 1943 Prof. Erhard Wetzel, rasový administrátor pre Ministerstvo pre východné teritória Ríše, napísal v memorande: „Každý prostriedok propagandy, predovšetkým tlač, rádio, filmy ako aj letáky, brožúry a prednášky, musia byť použité na vštepenie presvedčenia ruskej populácii, že je škodlivé mať viacero detí. Musíme zdôrazňovať výdavky, ktoré deti predstavujú, ako i dobré veci, ktoré ľudia mohli mať za peniaze, minuté na ne.“

Taktiež je treba naznačovať nebezpečné dôsledky, ktoré pôrod má pre zdravie ženy. Paralelne s touto propagandou treba začať širokosiahlú kampaň na podporu antikoncepcie. Antikoncepcný priemysel musí byť naštartovaný. Ani predaj a distribúcia antikoncepcie, ale ani potraty nesmú byť trestne stíhané. Dokonca bude treba otvoriť špeciálne potratové inštitúcie a vyškolit pôrodné asistentky a zdravotné sestry za týmto účelom. Populácia, ktorá praktizuje potraty, pôjde na to o to ochotnejšie, ak budú tieto inštitúcie prevádzkované kompetentne.“ *Harvest of Hate (Úroda nenávisti)*, s. 272-3

Hlavnospravy.sk, 17. 3. 2017 (Jana Ray-Tutková)

Viete, že...?

...najnižšie stavy osôb mala čs. armáda v rokoch 1924 až 1928 keď sa praktikovali tzv. pohyblivé počty?

Zákomom číslo 176/1924 Zb. bol dovtedajší počet mierových vojsk, pôvodne stanovený zákonom číslo 196/1920 Zb. na 150 000 osôb, znížený v období 1. 4.–30. 9. na 90 000 osôb (v roku 1928 prechodne na 100 000 osôb).

Tento systém bol odstránený 1. 10. 1928 zavedením ročného kontingentu nováčikov povinných na prezenčnú službu v počte 70 000 brancov podľa zákona číslo 53/1927 Zb. a celkové počty vojska už neboli obmedzované.

...po auguste 1968 muselo čs. armádu opustiť vyše 5000 príslušníkov veliteľského zboru?

Kvôli nesúhlasu s politickým vývojom v Československu a rozmiestnením Sovietskej armády na našom území muselo čs. armádu v rokoch 1969 až 1972 opustiť okolo 6200 osôb veliteľského zboru, z toho cca päť tisíc dôstojníkov a tisíc praporčikov.

Po novembri 1989 sa časť z nich do armády vrátila. Celkom bolo k 1. 5. 1991 reaktivovaných 1002 dôstojníkov a niekoľko desiatok praporčikov. Patril medzi nich aj posledný náčelník čs. generálneho štábu (a prvý náčelník českého generálneho štábu) a poradca prezidenta armádný generál Karel Pezl.

...v rokoch 1948 až 1952 vzrástol počet členov KSČ v radoch dôstojníckeho zboru až štvornásobne?

Kým k 1. 2. 1948 bolo medzi dôstojníkmi 15,4 % členov KSČ, tak k 1. 1. 1952 ich bolo už 61,7 %.

Organizovanosť dôstojníckeho zboru v KSČ stúpala aj neskôr. V roku 1960 dosiahla 74,2 % a v 80-tych rokoch až 84 %.

Tomuto nárastu výrazne napomohla aj personálna zmena v zložení veliteľského zboru uskutočňovaná formou tzv. očisty a súbežne prebiehajúcim náborom. Pokiaľ v roku 1952 tvorili dôstojnícky zbor zo 66,5 % ľudia, ktorí sa vojakmi z povolania stali až po februári 1948, tak v roku 1960 to bolo až 94 %.

Čs. armádu po februári 1948 naozaj opustila vyše polovica dôstojníkov. Do mája 1949 išlo o 10 %, do februára 1950 išlo o 22,5 % a do konca roku 1952 k nim pribudlo ďalších 20 %.

Na konci tzv. očisty dôstojnícky zbor zo 66,5 % tvorili príslušníci, ktorí sa vojakmi z povolania stali až po februári 1948. Celkovo z dôvodu údajnej politickej nespoľahlivosti muselo z armády odísť okolo 13 000 príslušníkov veliteľského zboru.

...predpisy československej medzivojnovnej armády umožňovali medzi vojakmi, ktorí boli legionármi, tykanie?

Áno, bolo to tak, čiže teoreticky mohol aj vojak osloviť generála slovom „brat“.

...nie je úplnou pravdou, žeby čs. armáda v rokoch 1938 až 1939 nebojovala? A že najväčším bojovým vystúpením vtedajšej čs. armády bolo stretnutie s nemeckou armádou 14. 3. 1939 pri Místku?

Tak dlho nám hovorili, že čs. armáda v roku 1938 nebojovala, až tomu väčšina uverila.

Lenže skutočnosť je taká, že mnohé boje československej armády v roku 1938 spomínané stretnutie v Místku prekonali.

Stačí si pripomenúť boj o Vyšší Brod s niekoľkými desiatkami sudetských Nemcov dňa 28. 9. 1938, boj (od 10. po 14. 10. 1938) na Podkarpatskej Rusi s niekoľkými stovkami maďarských záškodníkov, boj o Moravskú Charstovú 31. 10. 1938 s niekoľkými stovkami sudetských Nemcov alebo zrážku s jednotkami poľskej armády pri Čadci 25. 11. 1938.

V každom inom štáte by sa tieto udalosti stali súčasťou vojenských tradícií, my sme si ich však nechali vymazať z pamäti!

A. Mikundová, s využitím vojenstvi.cz

Jubilanti ZO SZPB sa dožívajú

• **Bratislava 7:** Juraj Krahulec 95, Juraj Nemeč 94 a Štefan Plagan 91 rokov.
 • **Bratislava 18:** Ing. Michal Majtán 83 rokov.
 • **Bratislava 20:** František Turan 75 rokov.
 • **Bratislava 24:** Dr. František Mózsí, CSc. 93 a Ing. Karol Kuna 89 rokov.
 • **Bratislava 29:** Mária Kornokovičová 86 a Rozália Čierna 81 rokov.
 • **Bojnice:** Jana Ivanková 70 rokov.
 • **Banská Bystrica – Tr. SNP:** Gabriela Baloghová 87, Ján Liska 82 a Ján Hudec 65 rokov.
 • **Banská Bystrica – Stred:** Ľudmila Šipulová 60 rokov.
 • **Breznička:** Helena Olšiaková 91 rokov.
 • **Brezno 1:** Ing. Marián Makovník 65 rokov.
 • **Čaňa:** Bartolomej Varga 80 a Jozef Škovran 75 rokov.
 • **Čierny Potok:** Ondrej Hriň 80, Ján Becher 70 a Tibor Kosec 55 rokov.
 • **Dolné Vestenice:** Božena Ráková 84, Anna Kalinová 80, Marta Miškeová 75 a Ing. Marián Krajčo 60 rokov.
 • **Dolná Krupá:** Anna Mihalovičová 70 rokov.
 • **Hniezdne:** Milan Dudek 60 rokov.
 • **Hostie:** Rudolf Borčín 70 rokov.
 • **Hatalov:** Michal Adamčík 94 a Ján Leško 70 rokov.
 • **Hrnčiarске Zaluzany:** Ján Magic 81 rokov.
 • **Kysta:** Mária Nad'ová 60 rokov.
 • **Kremnica:** Jozef Kluka 81 rokov.
 • **Klenovec:** Júlia Lehocá 81, Mária Časarová 80, Anna Ferancová 75 a Ľubomír Láska 70 rokov.
 • **Kalinovo:** Emil Kršák 94 rokov.
 • **Košice – Sever:** Ondrej Varecha 82 a Anna Klešíková 75 rokov.
 • **Košice – Juh:** Ing. Tibor Fíguš 96, Michal Záhorčák 85 a Marta Gyoriová 70 rokov.
 • **Košťany:** Matej Valocký 92 rokov.
 • **Kaľamenová:** Irena Fontányová 88 rokov.
 • **Lipovec:** Darina Hundáková 75, Zdenka Kellerová 65 a Jozef Lamoš 60 rokov.
 • **Liptovská Teplička:** Valéria Michalčeková 70 rokov.
 • **Liptovská Porúbka:** Rudolf Richter 88 a Elena Capková 85 rokov.

• **Lipany:** Mária Tomková 93 rokov.
 • **Liptovský Mikuláš:** Ján Il'anovský 95, Elena Golanová 86, Mária Chrapčiaková 83, Šarlota Janečková 81, Oľga Lehotská a RNDr. Oľga Fejdiová 75 rokov.
 • **Ľubietová:** Katarína Líšková 60 rokov.
 • **Myjava:** Emília Bielčíková 89 a Oľga Lukáčová 70 rokov.
 • **Medzibrod:** Katarína Ivaničová 75 rokov.
 • **Medzilaborce:** Juraj Madej 80, Peter Skala 70 a Michal Daňo 50 rokov.
 • **Michalovce:** Ján Pozník 91, Helena Kučeravcová 84, Beáta Skoková 65, Juraj Paulovčík a Ing. Zdenko Vasil 60 rokov.
 • **Martin – Sever:** Emília Kubizňová 91, Jarmila Koláriková 89, Klára Rudá 88, Mária Culková 80, Miroslav Ďuriš 70 a Jozef Surman 65 rokov.
 • **Martin – Stred:** Mária Matelková 91, Emília Matejčeková 90, Magda Steinerová 89, Ondrej Kučera 88, Želmíra Hettešová 82, Dušan Čarvaga 81 a Helena Mrázová 75 rokov.
 • **Martin – Východ:** Anna Sliachanová 88, Jozef Kováčik a Július Žaťko 86, Ida Rakytová, Želmíra Mišúťová a Matilda Socháňová 83, Blažena Sekelová 70 a Ľubica Vajdová 65 rokov.
 • **Muráň:** Juraj Ďurej 87 rokov.
 • **Necpaly:** Stanislava Jamrišková 60 rokov.
 • **Novosad:** Anna Štefanová 88, Andrej Hancoščák 81 a Alena Kovalíková 50 rokov.
 • **Nové Mesto n/Váhom:** MUDr. Miroslav Kusenda 89, Judita Mornárová 88, Emília Vydarená 83, Anna Stachová a Emília Kukučková 80, Igor Plesník 65 rokov.
 • **Očová:** Marta Hulínová 70 rokov.
 • **Pohorelá:** Anna Mecková 60, Milan Školník 55 a Marián Kamzík 50 rokov.
 • **Považská Bystrica:** Emília Žišková 88 rokov.
 • **Pliešovce:** Anna Rausová 82 rokov.
 • **Príbovce:** Ľudmila Plešková 80 rokov.
 • **Poltár:** Izabela Miadoková 91 rokov.
 • **Rajec:** Pavol Rýpal 75 rokov.
 • **Rimavská Sobota – J. Bolfika:** Ida Lörincová 84 rokov.
 • **Rimavská Sobota 2:** Ivan Hoffmann 88, Alžbeta Čomorová 80,

Viliam Priatka 75 a Ľuboslav Lehotský 70 rokov.
 • **Revúca – gen. Viesta:** Mária Laciaková 80, Ján Ondrik 65, Magdaléna Klementisová 60, Mária Andaháziová 55 a František Niemiec 45 rokov.
 • **Stará Kremnička:** Karol Ivanič 82, Jozefína Ivaničová 80, Helena Ivaničová 60 a Jana Sekerešová 55 rokov.
 • **Stará Ľubovňa:** Anna Černáková 75 rokov.
 • **Stará Turá:** Anna Vargová 75 rokov.
 • **Senica:** Helena Hilková 87, Mária Nestarcová a Kristína Hyžová 82, Viera Kanošová a Vilma Fodorová 75 rokov.
 • **Snina:** Františka Pandulová 89, Juraj Hačkulič 87, Michal Lempel 82 a Milan Danko 70 rokov.

• **Strážske:** Stanislav Slivka 70 rokov.
 • **Sklabiňa:** Janka Ďuricová 65 a Denisa Martinková 45 rokov.
 • **Sečovec 2:** Irena Macková 88 a Mária Gašpárová 87 rokov.
 • **Slovenské Nové Mesto:** Štefan Hovanec 82 rokov.
 • **Turčianske Teplice:** Eva Lysičanová 65 rokov.
 • **Turany:** Ondrej Frkán 85, Jozef Janota 83, Bohuslav Čanady 82, Jozef Blizniak 65 a Martin Horváth 40 rokov.
 • **Trenčín 1:** Ing. Milan Héber a Jozef Košík 70 rokov.
 • **Trnava 1:** Irena Šišková 93, Mária Glembová 87, Oľga Milová a Ing. Štefan Bachar 86, Mgr. Zuzana Gergelyová 60 rokov.
 • **Trebišov 1:** Ing. Vladimír Hovanec 60 rokov.

• **Trebišov 2:** Mária Haviarová 83 rokov.
 • **Veľaty:** Anna Nemethová 89 rokov.
 • **Vinné:** Eva Horná 65 a Ing. Anna Tomašulová 60 rokov.
 • **Zemplínske Hradište:** Štefan Halík 70 a Anna Dvorová 60 rokov.
 • **Zlatá Baňa – Sekčov:** Pavel Škrada 75 rokov.
 • **Zvolen – Centrum 1:** Pavel Stančík 92, Irena Hulínová 91, Katarína Kamenská a Dušan Valent 65 rokov.
 • **Žiar n/Hronom:** Oľga Vívodová 87 rokov.
 • **Obľv Žilina:** Rudolf Kianička 96, Mária Haššová 92, Jolana Pošpišilová a Matúš Behán 90 rokov.

Jubilantom srdečne blahozeláme.

Jubilant z R. Soboty

Dňa 23. marca 2017 sa dožil 75 rokov člen predsedníctva Obľv SZPB v Rimavskej Sobote Blažej Zubáč, syn vojaka I. čs. armády na Slovensku, ktorý bojoval pri obrane prístupových ciest do B. Bystrice.

B. Zubáč absolvoval Vysočú školu stavebno-technickú v Bratislave, odbor fakulta architektúry a pozemného stavitel'stva. Po vojenčine pracoval v Pozemných stavbách B. Bystrica, potom v Montostave Košice, stredisko R. Sobota a v rokoch 1979 až 1990 bol riaditeľom Okresného stavebného podniku v R. Sobote.

Do SZPB vstúpil 1. 6. 2001. Bol dlhoročným predsedom ZO SZPB -II v R. Sobote a súčasne

časne členom predsedníctva Obľv SZPB v R. Sobote, kde štyri volebné obdobia zastával aj funkciu podpredsedu.

Pokiaľ mu to zdravie dovolí B. Zubáč sa aktívne zúčastňuje takmer všetkých podujatí organizovaných oblasťným výborom alebo ÚR SZPB. Navyše sa ako člen hodnotiacej komisie zúčastňuje vedomostných súťaží pre školy. V kolektíve má však aj špeciálnu funkciu, pri spoločenských akciách býva tradičným „gul'áš majstrom“.

Za dlhoročnú aktívnu prácu udelila ÚR SZPB jubilantovi medailu M. R. Štefánika III. stupňa, ktorú mu osobne odovzdal predseda SZPB Pavol Sečkář.

Jubilantovi gratulujeme a želáme mu pevné zdravie.

Josef Pupala

Krásne jubileum

Písal sa rok 1927, v rodine Bielikovcov sa narodil syn Oskar. Bolo to v ťažkom období, v období svetovej hospodárskej krízy. Počas jeho detstva vypukla 2. svetová vojna.

Otec František, ako legionár v Rusku, sa po jej vypuknutí

stal spojkou nitrianskej partizánskej brigády a syn Oskar pomocníkom partizánov. Prinášal správy a informácie partizánom v horách, pomáhal pri ich zásobovaní.

Po skončení 2. svetovej vojny si splnil svoj sen, stať sa učiteľom. Vyštudoval pedagogickú fakultu UK v Bratislave. Učil na stredných a základných školách.

V roku 1975 sa Oskar Bielik stal členom SZPB v Prievidzi,

od roku 1983 prestúpil do Bojníc. Bol predsedom Oblastného výboru SZPB v Prievidzi, dnes je jeho čestným predsedom.

Za svoju angažovanosť v odbojárskej činnosti ho niekoľkokrát odmenili a vyznamenali. Je nositeľom Pamätných medailí k 20. aj 60. výročiu SNP, plakety k 45. výročiu SNP, medaily gen. M. R. Štefánika III., II. a I. stupňa, plakety ministra národnej obrany SR a iných.

K významnému životnému jubileu – 90-tim rokom mu členovia ZO SZPB Bojnice želajú pevné zdravie do ďalších pokojných dní v živote.

Za ZO SZPB Bojnice predseda M. Kracsencics

Navždy sme sa rozlúčili

■ **Cigel'** so 100-ročnou Helenou Šušolovou.
 ■ **Hnúšťa** s 97-ročnou Pavlínou Strúžokovou.
 ■ **Klenovec** s 96-ročnou Zuzanou Brádnanskou.
 ■ **Medzibrod** s 89-ročnou Máriou Longauerovou.

■ **Trenčianske Teplice** s 95-ročnou Helenou Červenou.
 ■ **Trenčín 2** s 87-ročnou Margitou Ondrášikovou.
 ■ **Zemianske Kostol'any** s 84-ročným Jozefom Hajsterom.

Česť ich nehynúcej pamiatke!

Číslo „3“ hovorí číslo môjho života

Život Matúša Behána bol ťažký a tvrdý už od útleho detstva. Jeho slová, „ak by som nemal také ťažké a úmorné detstvo, tri koncentráky by som neprežil“.

Celý jeho život bol ťažký. Tvrdý i náhodný, čo vyjadril ťažko pochopiteľnou vetou: „tým, že som prežil pochod smrti, prežil som si svoju smrť“. Bolo to v Nemecku, v treťom koncentračnom tábore. Tretí koncentračný tábor a zasa tá „trojka“, ktorá sa ma drží po celý život“.

Dá sa teda povedať, že jeho život bol už od detstva zložitý – účasť na bojoch v partizánskych oddieloch, zajatie a koncentráky. Po návrate domov pomáhal stavať vojnu zničenú obec a okolie.

O jeho životnej ceste by sa toho dalo napísať veľa. Možno to raz urobíme. Dnes sa však, pri nedežitých 90-tinách chceme Matúšovi Behánovi poďakovať za všetko, čo urobil.

Do ďalších rokov mu úprimne želáme zdravie a spokojnosť.

Členovia ZO SZPB č. 1 v Žiline

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov

So sídlom Štúrova 8, 815 72 Bratislava – Staré Mesto
Právna forma: Občianske združenie
IČO: 00177431

Vyzývame svojich členov, priateľov a sympatizantov, aby využili možnosť poukázania 2-percentného podielu zaplatenej dane z príjmov a poskytli tak podporu na našu činnosť v roku 2017.

SZPB bol na tento účel zaregistrovaný dňa 28. 11. 2016 v zozname prijímateľov 2 % dane v Notárskom centrálnom registri (www.notar.sk) pod sp. zn. NCRpo6183/2016. Aktuálne tlačivo sa dá stiahnuť na našej webovej stránke www.szpb.sk

Tlačivo po vyplnení je potrebné podať na daňovom úrade podľa miesta trvalého bydliska spolu s potvrdením o prijíme, ktoré vystaví zamestnávateľ v prípade, ak ste zamestnancom do 30. 4. 2017. Ak ste podnikateľom, podávate vyhlásenie k 2 % dani priamo v daňovom priznaní do termínu podania daňového priznania na daňový úrad podľa miesta sídla firmy.

Za Váš príspevok a prejavenu dôveru vopred ďakujeme.

Ústredná rada SZPB

Kontakt: e-mail: ekonomka@szpb.sk

telefón: 02/38104942, 0911 151512 www.szpb.sk

Poznáte spevácky súbor ANIMATUS z Pezinka?

Oslavy 72. výročia oslobodenia Pezinka spod fašistickej okupácie charakterizoval úprimný prejav vďaka Červenej armáde – osloboditeľke. Vyjadrili ho nielen úctivé slová pezinského primátora Olivera Solgu, ale aj kultúrne vystúpenie miestneho speváckeho súboru ANIMATUS, ktorý má v repertoári len ruské, ukrajinské, chorvátske, skrátka slovanské piesne

Umeleckou vedúcou je bývalá učiteľka hudby, klavíra v ZUŠ v Pezinku Gabriela Tichá

Kedy ste sa založili?

GT: – Vo februári 2016. A už v auguste toho roku sme, ako jediný súbor zo Slovenska, vystupovali v Trenčianskych Tepličiach na 4. ročníku festivalu

ruskej kultúry. Vystupovali sme s blokom desiatich ruských piesní.

Prečo ste si zvolili práve ruské piesne?

GT: – Povedali sme si, že folklórnych súborov a zborov je dosť, tak sme sa najprv začali zameriavať na ruské a potom vôbec na slovanské piesne.

Ruský jazyk je nám veľmi blízky, nakoniec, učili sme sa ho v školách, a ako hudobníčka tvrdím, že ruština je neskutočne ľubozvučná a melodická.

Kolko ich máte dnes v repertoári?

Manažérka skupiny Alžbeta Jedličková: – Po roku existencie už do dvadsať. Okrem ruských dve ukrajinské, chorvátske...

– vmi –

Prezentácia knihy

Známy ruský historik profesor Stanislav Vaclavovič Morozov prezentoval 31. marca svoju knihu „Varšavská melódia pre Moskvu a Prahu“.

Prezentácia sa uskutočnila v Ruskom centre vedy a kultúry v Bratislave za účasti veľvyslanca Ruskej federácie A. L. Fedotova. Knižné dielo je bohaté na originálne historické dokumenty, vrátane tých, ktoré odhalujú prípravu na možnú agresiu maršala Jozefa Piłsudského a jeho okolia proti vtedajšiemu Sovietskemu zväzu začiatkom druhej polovice 30-tych rokov.

– vič –

Od Stalingradu do Bratislavy

Veľvyslanectvo Ruskej federácie v SR spolu s Univerzitnou knižnicou v Bratislave, SZPB, Volgogradskou mestskou samosprávou a Štátnym múzeom RF Stalingradská bitka v rámci osláv 72. výročia oslobodenia Bratislavy spod fašistickej okupácie a 75. výročia Stalingradskej bitky pripravilo výstavu fotografií s názvom *Od Stalingradu po Bratislavu*.

Na vernisáži 3. apríla 2017 sa k prítomným prihovoral aj tajomník ÚR SZPB Viliam Longauer, ktorý pripomenul, že šesťmesačná bitka o Stalin-

grad bola zlomovým bodom celej druhej svetovej vojny a rozhodla i o našej budúcnosti.

Vyzdvihol významnú úlohu

oslobodzovacej misie Červenej armády, 1. čs. armádneho zboru v ZSSR, ako aj našich povstaleckých vojakov a partizánov v národnooslobodzovacom zápase slovenského ľudu proti fašistickej svojvôli. „Máme záujem, aby táto výstava nezostala len v Bratislave a mali ju možnosť vidieť naši občania naprieč celým Slovenskom,“ vyjadril sa V. Longauer.

– vič –

Ďakujeme

Oblasťný výbor SZPB Svidník ďakuje mestu Svidník za finančnú podporu vo forme dotácie na propagáciu aktivít protifašistického odboja.

Š. Bartoš – 85-ročný jubilant

Najstarším predsedom základnej organizácie v bankobystrickej oblasti je pplk. v.v. Štefan Bartoš zo ZO SZPB Jána Rýsa na Triede SNP B. Bystrica. Dňa 8. apríla 2017 sa dožil 85. narodenín.

Pri príležitosti tohto jubilea mu predseda SZPB na návrh oblasti organizácie odovzdal pamätnú medailu M. R. Štefánika I. stupňa.

Š. Bartoš je človek s veľkým srdcom a pocitom zodpovednosti, starostlivosťou o základnú organizáciu, ktorý pre svojich členov zabezpečuje podujatia aj mimo okresu B. Bystrica. Toto všetko sa odzrkadľuje aj na spolupráci so ZO SZPB Špania Dolina, Donovaly, Staré Hory, Dobrá Niva.

Pri spoločnom stretnutí na Španej Doline mu všetci zúčastnení predsedovia základných organizácií a ich členovia zažehnali hlavne pevné zdravie a neutíchajúci elán do ďalšej práce.

Štefan Paško, predseda ZO SZPB Špania Dolina

Oblasťný výbor Poprad u jubilantov

Predseda OblV SZPB Poprad Michal Kopko, tajomník Ján Pavlovčín a viceprimátor Popradu Pavol Gašper, navštívili v Poprade najstaršieho člena SZPB, priameho účastníka SNP Viktora Chladoňa, ktorý sa 24. 3. 2017 dožil 102 rokov.

Pri tejto príležitosti mu bola udelená medaila M. R. Štefánika. V. Chladoň si pospomínal na najťažšie chvíle svojho života, ktoré prežil počas 2. svetovej vojny, SNP, ale aj v zajateckom tábore v Hamburgu, z ktorého sa vrátil až v júni 1945.

Členom SZPB je už 60 rokov, k čomu hovorí,

že „časy sa menia a my sa meníme v nich. Nevracajme sa do starých čias!“

Druhému jubilantovi, predsedovi ZO SZPB v Štrbe Pavlovi Otčenášovi sme blahoželali na tunajšom obecnom úrade aj s vicestarostkou.

P. Otčenáš sa 26. 3. 2017 dožil 75 rokov. Odovzdali sme mu medailu za obetavú prácu pre SZPB. Oblasťný predseda M. Kopko sa poďakoval jubilantovi za zachovávanie funkčnej základnej organizácie a osobitne za neustále omladzovanie členskej základne.

– MK –

102-ročnému V. Chladoňovi gratuluje M. Kopko.

Zľava: J. Pavlovčín, ústredný tajomník V. Longauer, P. Otčenáš a M. Kopko.

Čo bolo skôr – vajce, či sliepka?

Britskí vedci z University of Nottingham dospeli k poznaniu, že ako prvá sa predsa len musela na Zemi objaviť sliepka a vajce prišlo až potom.

Vedci prišli tejto dileme na ko-reň keď si preštudovali proteín ovokleudin-17, čo je osobitný typ bielkoviny, tvoriaci vaječnú škrupinu, ktorý je schopný sa tvoriť len v organizme nosnice.

Proces sa začína a končí vo vaječniciach dospelých sliepky.

Vedci predtým o úlohe tejto

bielkoviny na tvorbe škrupiny nevedeli takmer nič. Teraz hovoria, že daný proteín pomáha tvoriť obal vajec aj u iných vtákov.

Pripomeňme si, že donedávna sa celý rad vedcov držal názoru, že ako prvá sa na Zemi objavilo vajce. Dôvodili to tým, že vaječný základ sa objavil skôr ako operence.

kp.ru, 26. 3. 2017

ZRNKÁ HUMORU

– Haló, to sú vodárne?
– Áno, čo si prajete?
– Z vodovodu nám tečie voda.
– A čo by ste chceli, aby vám tieklo?
– Podľa účtu aspoň pivo Prazdroj.
* * *
– Jožko, sú ti milšie ženy alebo víno?
– Vieš, to záleží od ročníka.
* * *
Učiteľka: – Deti, zachránili ste už niekomu život?
Jožko: – Ja, áno.
Učiteľka: – Fíha, a čo také si urobil?
Jožko: – Vymenil som matke antikoncepčné tabletky za Tic Tac.
* * *
– Viete aký je rozdiel medzi stíhačkou a ženskou bielizňou?
Žiadny. Oboje, po krátkom boji letí dole.
* * *
Žena pripravuje večeru. Príde

k nej muž, pohladí jej zadok a hovorí:
– Dievča, ty už máš zadok širší ako pračka.
V noci sa chce muž milovať, prítulí sa preto k žene.
Tá ho uzemní slovami: – Nesnaž sa. Pre jednu malú scvrknutú handričku nebudeme zapínať pračku.
* * *
Veliteľ stojí pred nastúpenou rotou a hovorí:
– Vojaci, mám pre vás dve správy. Jedna je smutná a druhá je radostná.
Najprv tá smutná: Máme naložiť 20 vagónov piesku.
A teraz tá radostná: Piesku máme dosť.
* * *
Ona: – Miláčik, dáš mi dole tričko?
On: – Samozrejme, drahá.
Ona: – A podprsenku?
On: – Veľmi rád.
Ona: – A nohavičky?
On: – Už na to idem.

Ona: – A, prosím ťa, štipce na vešanie bielizne nechaj na šnúre.
* * *
Aký je rozdiel medzi stresom, napätím a panikou?
Stres je, keď je manželka tehotná.
Napätie je, keď je priateľka tehotná.
A panika je, keď sú tehotné obe.
* * *
Dvaja zamilovaní na lavičke
Ona: – Na čo myslíš?
On: – Na to isté ako ty.
Ona: – Že sa nehanbiš?
* * *
Gavaliér
On: – Máš pekné tričko.
Ona: – Ďakujem... pod ním nič nemám.
On: – Neboj sa, dorastú ti.
* * *
Riziko povolania
Vydať sa za gynekológa je riziko. Keď ho nájdete doma s vyzlečenou ženou, neviete, či ide o neveru alebo o fušku.

HISTORICKÝ KALENDÁR

6. apríl 1941 až jún 1941 – Nemecko, Taliansko, Maďarsko a Bulharsko vpadli do Juhoslávie a delia si ju. Dňa 17. apríla Juhoslávia kapituluje. Nemecko a Bulharsko prepádajú Grécko a pomáhajú Talianom. 6. apríla (Kvetná nedeľa) sa začalo prvé zničujúce bombardovanie Belehradu.

6.–7. apríl 1957 – Prvý celoslovenský zjazd SZPB. Zväz sa začal postupne ustanovovať keď vznikali tzv. miestne združenia (pobočky).

7.–15. apríl 1939 – Fašistické Taliansko prepadlo Albánsko a anektuje ho.

7. apríl 1943 – Predsedu vlády SR Vojtecha Tuku navštívil charge d'affaires Mons. Giuseppe Burzio a odovzdal mu demars Svätej stolice so žiadosťou o zastavenie násilných deportácií Židov. Ten ho neakceptoval!

7. apríl 1944 – Z Osvienčimu II. – Birkenau ušli slovenskí väzni W. Rosenberg a A. Wetzler, ktorí ako prví podali očitú svedectvo o priemyselnom vyvražďovaní Židov.

7. apríl 1945 – Oslobodené je Nové Mesto nad Váhom.

8. apríl 1941 – Zničujúci nálet 237 lietadiel nemeckej Luftwaffe na Coventry.

8. apríl 1944 – Vojská 1. UF dosiahli (bývalú) štátnu hranicu ČSR.

9. apríl 1940 až 9. jún 1940 – Nemecko napadlo Dánsko a Nórsko. Dánsko padne ešte toho dňa, Nórsko sa bráni až do 9. júna 1940. V oboch štátoch potom fašisti zaviedli kolaborantské vlády.

9. apríl 1941 – Nemecký vpád do Grécka.

9. apríl 1942 – Američania sa vzdávajú Japoncom na Bataanskom polostrove (36853 vojakov) oproti filipínskej Manile a tí čo opustili polostrov, uchýlili sa do pevnosti Corregidor. Dňa 6. mája ju Japonci dobyli a zajali ďalších 11 574 amerických vojakov.

10. apríl 1939 – Nemecko so súhlasom britskej vlády zhabalo čs. zlato v hodnote 6 miliónov libier šterlingov.

10. apríl 1941 – Ustašovci vyhlasujú nezávislý štát Chorvátsko, ktorý sa zmocňuje aj Bosny a Hercegoviny. Nová krajina sa oficiálne pripája k Osi 15. júna 1941.

10. apríl 1944 – 1. čs. samostatná brigáda v ZSSR sa v priestore Černovice reorganizuje na 1. čs. armádny zbor v ZSSR. Zbor mal 3 pešie, 1 tankovú a 2 paradesantné brigády a zborové jednotky. Asi 16 tisíc ľudí, z toho bolo približne 800 žien.

10. apríl 1945 – Sovietski a rumunskí vojaci oslobodzujú Trenčín. Vo vtedajšom okrese si boje vyžiadali 1 380 padlých Rumunov, 1 255 Sovietov, ale zahynulo v nich aj 171 civilistov. Nemci vyhodili do povetria oba mosty cez Váh. Miestne boje a ostreľovanie mesta z druhej strany Váhu však utíchlo 30. apríla 1945.

11. apríl – Medzinárodný deň solidarity oslobodených politických väzňov a bojovníkov proti fašizmu. Spája sa s oslobodením koncentračného tábora Buchenwald (1945) príslušníkmi americkej armády.

11. apríl 1939 – Hitler vydáva direktívu o všeobecnej príprave ozbrojených síl na vojnu 1939-40 a 28. apríla denonsuje anglo-nemeckú dohodu 1935 a poľsko-nemecký pakt o neútočení.

11. apríl 1945 – Jednotky 1. čs. armádneho zboru v ZSSR oslobodili v súčinnosti s rumunskou 18. divíziou Martin a Vrútky.

14. apríl 1945 – Letci 1. čs. zmiešanej leteckej divízie v ZSSR sú po prvý raz nasadení do boja.

15. apríl 1945 – Ustupujúce nemecké vojská zničili strečnianske tunely a mosty.

15. apríl 1945 – Čs. tankisti sa ako prví naši vojaci prebojovali pri Sudiciach na územie Česka. Čs armáda tento deň neoslavuje, hoci tento fakt pripomína tamojší pamätník z roku 1980.

17. apríl 1939 – ZSSR navrhuje Francúzsku a V. Británii vytvorenie trojstranného obranného zoskupenia. Rokovať o tom sa začalo až 23. júla. Rokovanie trvalo do 21. augusta 1939, s výsledkom „nula“. Čo tým západné mocnosti odkazovali Hitlerovi? ZSSR preto 23. augusta podpisuje s Nemeckom pakt o neútočení.

17. apríl 1945 – 1. čs. armádny zbor začína bojovať o Malú Fatru. Boje trvali do 26. 4. 1945. 22. apríla dosiahol vrchol Polomu veliteľ čaty Ján Vilím. Jednotlivci 7. úderného a 9. poľného práporu dosiahli vrchol Polomu dvakrát už 21. apríla, no Nemci ich odtiaľ dvakrát vytlačili.

17. apríl 2016 – V bývalom koncentračnom tábore vo Flossenburgu bola inštalovaná pamätná doska štyrom zavraždeným slovenským generálom v marci 1945.

18. apríl 1945 – 3. americká armáda G. S. Pattona oslobodila prvú českú obec Aš.

18. apríl 1948 – Vyšlo prvé číslo Bojovníka, ako orgánu ústredia odbojových zväzov.

22. apríl 1946 – V Bratislave sa koná mohutná demonštrácia partizánov proti klérofašistickej reakcii v slovenskom verejnom živote.

23. apríl 1945 – Príslušníkov 1. čs. partizánskej brigády v Juhoslávii začlenili do pravidelnej Juhoslovanskej ľudovej armády.

Peniaze kazia ľudí. Dá sa teda konštatovať, že väčšina národa je neskazená.

pomôcky: PAN, LAST, IPON	priradená sila	priradovacia spojka	americký dravec blízky medvedovi	autor výroku: T. TASSO	rádius	všetko v poriadku	starogrécky boh lesov	väčší zväzok slamy	prines	3. časť tajničky	zámorská veľmoc	chyba
mámenie				predložka					nerozvinutý kvietok			
ukazovacie zámeno				očividne					hmyz podobný včele			
				porážka v džude					tropický mravec			
civilista					neinfikuj							
					pletená nádoba na zrna							
	polgulovitá klenba	patriaci apovi obdialeč, po česky				české mužské meno	dáva piť				rezerva	máličko
mužské meno							dom. meno Anastázie					
							bokom, po česky					
opica			nekonfiškuj						asistent na VŠ (slang.)			
			posledný, po anglicky						tu			
polovica				rapotanie						najvyššia karta		
				plače						Kartáginiec		
urobil udanie					kúpený tovar					rieka v Rusku		
					typ rukých lietadiel					buď pri živote		
1. časť tajničky												
						2. časť tajničky						
záhradná besiedka						čpavok						

Správne vylúštenie tajničky z č. 6 znie: **Ludom nechýba sila, ale vôľa.** Knihu posielame Ing. Milanovi Marasovi do Prešova.

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.